

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ТУКАЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«06» 07 2026 г.

Набережные Челны

№ 2255

Об утверждении «Комплексной программы
«Безопасность дорожного движения Тукаевского
муниципального района РТ на 2026– 2028 гг.»

В целях реализации Федерального закона от 06 октября 2003 года № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», Федеральным законом от 10 декабря 1995 года № 196-ФЗ «О безопасности дорожного движения», Указа Президента Республики Татарстан от 06 декабря 2014 года № УП-1115 «О мерах по обеспечению безопасности дорожного движения в Республике Татарстан»,

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить Комплексную программу «Безопасность дорожного движения Тукаевского муниципального района РТ на 2026– 2028 гг.».
2. Признать утратившим силу постановление Руководителя Исполнительного комитета Тукаевского муниципального района от 02.04.2025 г. № 1049 (с внес. изм. от 16.12.2025г. №4195) об утверждении «Комплексной программы «Безопасность дорожного движения Тукаевского муниципального района РТ на 2025– 2027 гг.».
3. Разместить настоящее постановление в сети «Интернет» на официальном сайте Тукаевского муниципального района и на официальном портале правовой информации Республики Татарстан.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления оставляю за собой.

Руководителя
Исполнительного комитета

Л. Н. Маняпов

Приложение
к постановлению
Руководителя Исполнительного комитета
№ 2255 от «06» 07 2026 г.

**«Комплексная программа
«Безопасность дорожного движения Тукаевского
муниципального района РТ на 2026 – 2028 гг.»»»**

г. Набережные Челны 2026 год

ВВЕДЕНИЕ

Настоящая Программа разработана в соответствии с Федеральным законом от 06 октября 2003 года № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», Федеральным законом от 10 декабря 1995 года № 196-ФЗ «О безопасности дорожного движения», Указом Президента Республики Татарстан от 06 декабря 2014 года № УП-1115 «О мерах по обеспечению безопасности дорожного движения в Республике Татарстан»

Настоящая Программа разработана в целях снижения тяжести дорожно-транспортных происшествий, обеспечения охраны жизни, здоровья граждан и их имущества, повышения гарантий их законных прав на безопасные условия движения по дорогам Тукаевского муниципального района РТ.

Данная Программа направлена на решение следующих задач:

- повышение эффективности государственного управления безопасности дорожного движения в Тукаевском муниципальном районе РТ;
- предупреждение опасного поведения участников дорожного движения и повышение профессиональной надежности водителей транспортных средств;
- разработка и применение эффективных схем, методов и средств организации дорожного движения;
- ликвидация и недопущение возникновения опасных участков на районных дорогах;
- повышение эффективности аварийно-спасательных работ и оказания экстренной медицинской помощи пострадавшим в дорожно-транспортных происшествиях.

СОСТОЯНИЕ ПРОБЛЕМЫ И ОБОСНОВАНИЕ НЕОБХОДИМОСТИ ЕЕ РЕШЕНИЯ

В настоящее время в Тукаевском муниципальном районе РТ протяженность дорог составляет 1 322,01 км: федеральных - 69 км (М-7 «Волга» и М-12 «Восток»), территориальных 376,39, внутрипоселковых дорог 876,62 км.

В ОГИБДД ОМВД России по Тукаевскому району числится по штату 9 сотрудников:

- начальник отдела – 1 ед.;
- старший государственный инспектор БДД – 1 ед.;
- инспектор ИАЗ – 1 ед.;
- группа ДПС – 2 ед.;
- муниципальных служащих – 4 ед.

За ОГИБДД ОМВД России по Тукаевскому району закреплено 3 транспортных средства:

- ХРАУ 4794;
- Лада Приора, г/н 4546;
- Хавал, г/н А5382/16.

В ОГИБДД в наличии 8 приборов, используемые для контроля за состоянием автомобильных дорог и технического состояния транспортных средств:

- 1 рейка дорожная;
- 1 курвиметр;
- 2 люксметра;
- 1 измеритель угла поворота (люфтомер);
- 1 штангенциркуль;
- 1 прибор для проверки тормозного привода;
- 1 измеритель дымности отработавших газов.

По линии ДПС 5 приборов:

- 1 измеритель светопропускания «Тоник – Мета»;
- 3 алкотектора «Юпитер»;
- 2 алкотектора «Про 100».

Отделение Государственной инспекции безопасности дорожного движения дислоцируется в здании Отдела внутренних дел по Тукаевскому муниципальному району РТ.

2. Состояние аварийности

Анализ аварийности в сфере автомобильного транспорта по Тукаевскому муниципальному району РТ за период с 2020 г. по 2025 г.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ДТП (кол-во)	87	86	78	74	96	93
Погибло (чел.)	10	15	15	4	12	30
Ранено (чел.)	115	137	108	120	126	105

1.2 Анализ дорожно-транспортных происшествий по дням недели

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
понедельник	10-2-13	7-2-8	9-0-14	10-0-22	16-2-14	10-3-10
вторник	11-2-11	7-0-7	11-1-15	8-2-11	8-1-7	15-8-11
среда	7-1-8	10-4-12	9-5-11	8-0-11	6-4-10	8-5-19
четверг	10-0-15	10-2-15	11-1-14	7-0-11	18-3-27	13-6-9
пятница	23-3-35	15-2-23	12-4-16	14-0-16	11-0-14	14-1-20
суббота	10-2-11	16-2-28	10-0-17	14-2-17	16-0-26	16-4-17
воскресенье	16-0-22	21-3-44	16-4-21	13-0-30	21-2-28	17-3-19
Всего	87-10-115	86-15-137	78-15-108	74-4-118	96-12-126	93-30-105

Примечание: 10-0-12.

10 -совершено дорожно-транспортных
происшествий,
2-погибло людей,
13- пострадало.

ПАСПОРТ ПРОГРАММЫ

Наименование программы	Программа «Безопасность дорожного движения в Тукаевском муниципальном районе РТ на 2026-2028 гг.»
Основание для разработки программы	Федеральный закон от 06 октября 2003 года № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», Федеральным законом от 10 декабря 1995 года № 196-ФЗ «О безопасности дорожного движения», Указом Президента Республики Татарстан от 06 декабря 2014 года № УП-1115 «О мерах по обеспечению безопасности дорожного движения в Республике Татарстан»
Государственный заказчик программы	Министерство транспорта и дорожного хозяйства Республики Татарстан
Основные разработчики программы	ОГИБДД отдела МВД России по Тукаевскому району, отдел по строительству и жизнеобеспечению населения, МКУ «Управление образования Тукаевского муниципального района», ГАУЗ «Тукаевская ЦРБ», финансово-бюджетная палата.
Цели и задачи программы	Целью Программы является снижение тяжести дорожно-транспортных происшествий, обеспечение охраны жизни, здоровья граждан и их имущества, повышение гарантий их законных прав на безопасные условия движения по дорогам Тукаевского муниципального района РТ. Условием достижения цели является решение следующих задач: - совершенствование государственной системы управления обеспечением безопасности дорожного движения Тукаевского муниципального района РТ; - повышение качества профессиональной подготовки, переподготовки водителей транспортных средств; - предупреждение опасного поведения участников дорожного движения и повышение надежности водителей транспортных средств; - повышение эффективности пропаганды безопасности дорожного движения, контрольно-надзорной деятельности; - совершенствование требований, касающихся конструктивной и эксплуатационной безопасности транспортных средств, и механизмов их реализации; - разработка и применение эффективных схем, методов и средств организации дорожного движения; - ликвидация и профилактика возникновения опасных участков на федеральной и территориальной сети дорог; - совершенствование системы обучения правилам безопасности движения на улицах и дорогах не только детей, но и лиц пожилого возраста (включая пенсионеров) - повышение эффективности аварийно-спасательных работ и оказания экстренной медицинской помощи пострадавшим в дорожно-транспортных происшествиях.
Сроки реализации программы	2026-2028 гг.
Ожидаемые конечные результаты реализации	В результате реализации Программы планируется усиление повышения уровня выявляемых фактов нарушения Правил дорожного движения выше средне республиканского, при

	этом направить деятельность отделения ГИБДД на выявление таких нарушений как превышение скорости, обгон, нарушение проезда перекрестка, что окажет существенное влияние на снижение дорожно-транспортных происшествий. Снижение уровня аварийности в сфере автомобильного транспорта в районе и на дорогах Тукаевского муниципального района РТ и сокращение числа погибших в дорожно-транспортных происшествиях.
Основные мероприятия программы	Совершенствование структур управления безопасности дорожного движения на муниципальном уровне, совершенствование правовой и информационной базы государственной системы управления безопасности дорожного движения в РТ. Проведение целевых информационно-пропагандистских компаний по проблемам безопасности дорожного движения, регулярное освещение вопросов безопасности дорожного движения в средствах массовой информации. Разработка и внедрение новых форм и методов обучения безопасному поведению и воспитания транспортной культуры детей и подростков, создание сети спортивных картинг - клубов автотранспортного профиля, детской юношеской автошколы. Совершенствование системы подготовки водителей, создание Центра передовых технологий подготовки и повышения профессионального мастерства водителей автотранспортных средств. Совершенствование системы взаимодействия контрольно-надзорных органов, внедрение технических средств и оборудования для контроля за скоростным режимом движения, внедрение средств технического осмотра.
Ответственные за организацию выполнения подпрограмм и основных мероприятий программы	ОГИБДД отдела МВД России по Тукаевскому району, отдел по строительству и жизнеобеспечения населения, МКУ «Управление образования Тукаевского муниципального района», ГАУЗ «Тукаевская ЦРБ», финансово-бюджетная палата.
Объемы и источники финансирования	Общий объем финансирования Программы составляет 16 650,00 тыс. рублей, в том числе. - за счет средств бюджета района и средств бюджетов сельских поселений района 2026 год – 5 550,00 тыс. руб. 2027 год – 5 550,00 тыс. руб. 2028 год – 5 550,00 тыс. руб.
Система организации контроля за исполнением программы	Контроль за выполнением мероприятий программы осуществляет комиссия по безопасности дорожного движения Исполнительного комитета Тукаевского муниципального района РТ.

Учреждения дополнительного образования	Охват за 3 года			Мероприятия	Программы
	2023	2024	2025		
МКУ «Управление образования Тукаевского муниципального района Республики Татарстан»	4633	4746	5037	Составление паспортов дорожной безопасности ОУ Обновление схем «Школа-дом-школа», оформление индивидуальных маршрутных листов безопасного пути «Дом-Школа- Дом» для учащихся 1-4,5 классов Обновление стендов по ПДД Проведение месячника безопасности Неделя БДД «Единый день безопасности дорожного движения» Пешеходные экскурсии по отработке обучающимися навыков безопасного движения в районах расположения образовательных организаций; Всероссийская онлайн-олимпиада «Безопасные дороги» на образовательной онлайн-платформе Учи.ру. Общешкольные линейки, классные и информационные часы по теме БДД или с включением темы по БДД, в том числе с приглашением сотрудников ГИБДД Общешкольные родительские собрания, в том числе с приглашением сотрудников ГИБДД	Рабочая программа воспитания с отдельным модулем «Профилактическая работа» План работы ОУ по профилактике правонарушений среди несовершеннолетних, где включен план мероприятий по профилактике и предупреждению несчастных случаев, случаев травматизма среди учащихся

				Инструктаж с родителями по БДД Мероприятий по БДД в летних пришкольных лагерях, лагерях труда и отдыха Родительские патрули для предупреждения нарушений правил перехода проезжей части дороги детьми-пешеходами, популяризации СВЭ; Ежедневные «Минутки безопасности» Проведение уроков по БДД в рамках предметов «Окружающий мир» и ОБЗР (по отдельному плану ОУ) Республиканский конкурс «Зелёный огонёк» Районное мероприятие по изучению ПДД и профилактики дорожно-транспортных происшествий для детей «Зелёная волна»	
МБУДО «Центр внешкольной работы» Тукаевского муниципального района Республики Татарстан	879	2349	2255	Профилактические акции вблизи образовательных организаций в утренние и дневные часы с представителями ЮИД Акция «Внимание, дети!» Акция «Внимание, водитель» раздача памяток, буклетов. Акция «Засветись», раздача световозвращающих элементов, буклетов Всероссийский конкурс «Безопасная дорога – детям». День памяти жертв ДТП Акция «Нет — жертвам ДТП!» Акция «Безопасным дорогам скажем «Да!». Республиканский конкурс «Безопасное колесо-2025»	Образовательная программа педагогов дополнительного образования: «Юные инспектора движения», «Светофорики», «Светофор», «Школа дорожных наук».

				Республиканский конкурс «Лучший руководитель отряда ЮИД и лучший отряд ЮИД» Выставка рисунков «Дети рисуют дороги» Республиканская интернет-олимпиада на портале БДД «Сакла»	
--	--	--	--	--	--

Основными причинами совершения дорожно-транспортных происшествий является:

- не соблюдение участниками дорожного движения правил дорожного движения и погодно-метеорологических условий.
- отсутствие четкого, единого управления процессом подготовки водителей не обеспечивает оптимальных требований к уровню и качеству их подготовки;
- повышение требований к качеству подготовки водителей и уровню культуры поведения на дорогах других участников дорожного движения не сопровождается адекватными изменениями в структуре, формах и методах обучения и воспитания, улучшением состава педагогических кадров основной массы образовательных учреждений;
- несоответствие у населения уровня культуры поведения на дорогах изменяющимся условиям дорожного движения;
- совершенствование контроля за соблюдением режимов труда и отдыха водителей;
- неудовлетворительное качество дорог.

Основное влияние на состояние аварийности оказывает правовой нигилизм и игнорирование требований безопасности. Водители индивидуального транспорта не соотносят свои действия с интересами других участников дорожного движения, большинство нарушают правила дорожного движения по привычке, так как никогда не соблюдали дисциплину на дороге, другие водители считают, что нарушать правила дорожного движения их заставляла дорожная ситуация (плохое состояние дороги, недостатки в организации движения, высокая плотность и интенсивность транспортного потока), или когда-либо управляли транспортом в состоянии алкогольного опьянения, садясь за руль транспортного средства, надеялись, что они не будут замечены и наказаны, и считали, что алкоголь не повлияет на качество вождения и оценку дорожной ситуации.

Кроме того, на сегодняшний день очень напряженно складываются взаимоотношения между водителями и пешеходами. Взаимное противодействие этих групп, участников дорожного движения, как правило, способствует созданию опасной обстановки на дорогах и, в значительной части дорожно-транспортных происшествий, совершаемых между данными группами, приводит к смертельным исходам.

Основными нарушениями Правил дорожного движения, которые приводят к получению травм пешеходами, остается переход проезжей части в не установленном месте, нарушения требований сигналов регулирования, нахождение на проезжей части пешеходов в нетрезвом состоянии. Наибольший риск представляет переход проезжей части дорог в местах, где отсутствуют пешеходные переходы. Объективными причинами нарушений пешеходами Правил дорожного движения являются:

- недостаточное количество пешеходных переходов;
- обустроенных остановочных площадок;
- отсутствие в местах остановки общественного транспорта дорожных знаков - «Место остановки автобуса»;
- отсутствие в зоне перекрестков дорожных знаков «Главная дорога», «Уступите дорогу».

Проблема обеспечения безопасности дорожного движения не может быть решена без поддержки самых широких слоев населения, учета мнения общественности. Опыт формирования общественного сознания и форм поведения широких масс населения на основе социально-психологических систем, в том числе религиозных учений, различных духовных концепций и общественных объединений позволяет рассчитывать на возможность массового изменения в характере поведения людей. Опыт формирования общественного сознания и форм

поведения широких масс населения на основе социально-психологических систем, в том числе религиозных учений, различных духовных концепций и общественных объединений позволяет рассчитывать на возможность массового изменения в характере поведения людей.

Пропагандистско-разъяснительная работа с населением должна вестись постоянно, начиная с детского возраста и быть направленной, прежде всего, на понимание потенциальной опасности, связанной с возможными негативными последствиями событий в дорожном движении, формировании отрицательного отношения к нарушителям норм, правил и стандартов в сфере безопасности дорожного движения. Исходя из этого, при определении направлений формирования правового поведения людей в дорожном движении, должна проводиться дифференцированная пропаганда, ориентированная на разные социальные и возрастные категории населения.

Уменьшить уровень аварийности, причиняемые людские и материальные потери возможно лишь при осуществлении государственными и общественными организациями целого комплекса мероприятий, законодательного, экономического, технического и воспитательного характера при активной поддержке всего населения.

Реализации проекта по совершенствованию государственной политики в работе с участниками дорожного движения, направленного на повышение культуры поведения населения на дорогах, позволит снизить уровень аварийности в Тукаевском муниципальном районе РТ, что повлечет за собой снижение материальных затрат на возмещение ущерба от дорожно-транспортных происшествий.

ЦЕЛЬ И ЗАДАЧИ ПРОГРАММЫ

Целью программы является обеспечение охраны жизни здоровья граждан и их имущества, гарантии их законных прав на безопасные условия движения по дорогам Тукаевского муниципального района Республики Татарстан. Условием достижения цели является решение следующих задач:

- повышение эффективности государственного управления безопасностью дорожного движения в районе;
- предупреждение опасного поведения участников дорожного движения и повышение профессиональной надежности водителей транспортных средств;
- разработка и применение эффективных схем, методов и средств организации дорожного движения;
- ликвидация и недопущение возникновения опасных участков на районных дорогах;
- повышение эффективности аварийно-спасательных работ и оказания экстренной медицинской помощи пострадавшим в дорожно-транспортных происшествиях.

ОСНОВНЫЕ МЕРОПРИЯТИЯ ПРОГРАММЫ СИСТЕМА ПРОГРАММНЫХ МЕРОПРИЯТИЙ (РАЗДЕЛОВ)

Цель Программы предполагается достичь на основе реализации комплекса программных мероприятий, которые представлены 5 целевыми проектами:

Проект 1. Совершенствование муниципальной системы управления обеспечением безопасности дорожного движения.

Основной целью проекта является повышение эффективности государственного управления безопасностью дорожного движения в Тукаевском муниципальном районе РТ.

Так, в плане мероприятий предусмотрено дальнейшее совершенствование системы управления обеспечением безопасности дорожного движения (проект 1). Эта задача становится особенно актуальной в настоящее время. В рамках этого проекта предполагается осуществить комплекс мер (приведен ниже) по совершенствованию структур управления на районном уровне, правового и информационного обеспечения государственной системы управления безопасностью дорожного движения.

Планируется провести работу по совершенствованию нормативной базы в сфере безопасности дорожного движения устанавливающих требования к организации и обеспечению безопасности дорожного движения, определяющих порядок реализации этих требований и ответственность за их нарушения. Будет осуществлен комплекс мер, направленных на повышение безопасности пассажирских перевозок автомобильным транспортом.

Для снижения тяжести последствий совершенных дорожно-транспортных происшествий в проекте предусмотрено осуществление мер по повышению оперативности и эффективности аварийно-спасательных работ.

В целях обеспечения безопасности дорожного движения, предотвращения аварийности разработаны следующие мероприятия:

1. Организован строгий контроль за работой водителей на линии в период неблагоприятных климатических условий, контроль за допуском к самостоятельной работе молодых водителей с обеспечением проверки их навыков вождения.
2. Проводятся дополнительные проверки знаний водительским составом Правил дорожного движения и навыков вождения.
3. Запрещается привлечение к работе в выходные дни, ночное время и на сверхурочных работах водителей со стажем работы менее 3-х месяцев.
4. Обеспечен контроль за качеством технического обслуживания и ремонта подвижного состава.
5. Усилен контроль за соблюдением режимов движения на опасных участках.
6. Проводятся инструктивно-методические совещания, семинары с инженерами по безопасности движения, водителями-наставниками по вопросам обеспечения безопасности движения.
7. Осуществляется разбор всех дорожно-транспортных происшествий.
8. Составляется сводка состояния проезжей части дорог и остановочных площадок районного пассажирского транспорта.

Существуют структуры, отвечающие за ремонт подвижного состава, его техническое состояние при выпуске на линию и возвращении в предприятие, за экипировку подвижного состава, медицинское переосвидетельствование водительского состава, предрейсовое и послерейсовое контрольное медосвидетельствование, за соблюдение режима труда и отдыха водителей. Проводятся сезонные инструктажи при переходе на зимние и летние условия работы. До сведения водительского состава доводятся все случаи и причины дорожно-транспортных происшествий.

По оценкам специалистов внедрение мероприятий данного проекта позволит снизить общий уровень аварийности и сократить на 15-20% число погибших в дорожно-транспортных происшествиях.

Проект 2. Совершенствование государственной политики в работе с участниками дорожного движения.

В проекте второго этапа «Совершенствование государственной политики в работе с участниками дорожного движения» (проект 2) будет продолжена работа по формированию общественного мнения по проблеме безопасности дорожного движения с помощью целевых информационно-пропагандистских кампаний, внедрению эффективных методов обучения населения, в том числе, усилена работа с детьми и подростками по обучению правилам безопасного поведения на дорогах. Предусмотрены мероприятия по повышению профессиональной надежности водителей. Основными из них являются мероприятия по совершенствованию системы подготовки водителей, профилактической работе с водителями, систематически нарушающими правила дорожного движения, созданию основ психофизиологической диагностики водителей.

Основной целью проекта является предупреждение опасного поведения участников дорожного движения и повышение профессиональной надежности водителей транспортных средств.

В рамках проекта предусматривается осуществить комплекс мер с использованием средств массовой информации, направленных на формирование безопасного поведения участников дорожного движения, методам оказания первой доврачебной помощи и правовым вопросам дорожного движения, цикла регулярных статей в средствах массовой информации рекламного и информационно-пропагандистского характера по вопросам организации и обеспечения безопасности дорожного движения, выступлений специалистов с разъяснением состояния безопасности дорожного движения и предпринимаемых мер по обеспечению безопасности дорожного движения.

Предполагается организация и проведение с использованием средств массовой информации специальных пропагандистских кампаний по формированию общественного мнения и соблюдению правил дорожного движения. Эти кампании должны быть скоординированы с деятельностью контрольно-надзорных органов и подкрепляться осуществлением целенаправленного контроля за поведением участников дорожного движения.

Осуществление этих мер должно обеспечить привлечение внимания населения к проблеме безопасности дорожного движения, общественную поддержку проводимых мероприятий и формирование стандартов безопасного поведения у участников дорожного движения.

Особое внимание в проекте уделяется наиболее незащищенным участникам дорожного движения детям, подросткам, а также пенсионерам. Предусмотрено внедрение новых, более эффективных, форм и методов обучения и воспитания транспортной культуры детей и подростков, обеспечивающих активное, творческое овладение ими знаний и навыков безопасного поведения на дорогах и улицах: проведение конкурса на лучший рисунок и плакат по безопасности дорожного движения, создание спортивных клубов автотранспортного профиля, вело-городков при средних образовательных школах. Планируется выпуск специальных рекомендаций для преподавателей по обучению детей безопасности дорожного движения.

Одним из важных направлений, предусмотренных проектом, является профилактическая работа с водителями, допускающими нарушения Правил дорожного движения.

Для предупреждения дорожно-транспортных происшествий, совершаемых в нетрезвом состоянии, необходимо проведение предрейсовых осмотров водителей. Предрейсовый осмотр проводится медицинским персоналом, проходящим специальное обучение в специализированной организации. Финансирование осуществляется за счет средств автохозяйств и других предприятий. Ожидаемый результат - снижение дорожно-транспортных происшествий, совершаемых в нетрезвом состоянии.

При дорожно-транспортном происшествии первыми на месте оказываются сотрудники ОГИБДД и водители автотранспорта. Для оказания первой медицинской помощи пострадавшим, сотрудники ОГИБДД, а также водители должны обладать определенными навыками оказания первой помощи.

С учетом вышесказанного в проекте предусмотрено внедрение новых, более эффективных форм и методов обучения и воспитания транспортной культуры детей и подростков, обеспечивающих активное, творческое овладение ими знаний и навыков безопасного поведения на дорогах и улицах: проведение конкурса на лучший рисунок и плакат по безопасности дорожного движения.

По оценкам специалистов внедрение мероприятий данного проекта позволит снизить общий уровень аварийности и сократить на 15-20 процентов число погибших в дорожно-транспортных происшествиях.

Проект 3. Совершенствование организации и условий дорожного движения.

Основной целью данного проекта является снижение уровня риска возникновения дорожно-транспортных происшествий путем разработки и применения более эффективных схем, методов и средств организации дорожного движения, совершенствования условий дорожного движения в Тукаевском муниципальном районе Республики Татарстан. Средством достижения поставленной цели является реализация комплексов мероприятий по ликвидации и профилактике возникновения опасных участков дорог и опасных условий движения.

Нижнекамский филиал АО «Татавтодор» обслуживает 376,39 км территориальных автодорог. Существующая сеть автомобильных дорог района в основном сформировалась.

Однако по многим параметрам она не соответствует всем возрастающим требованиям автомобильного движения, поэтому наряду с задачей всемерного сокращения транспортных издержек, как одной из главных, в районе должна быть продолжена работа по совершенствованию существующей сети автомобильных дорог, которая обеспечит потребителям транспортных услуг гарантированный уровень удобства и рентабельности при осуществлении любых хозяйственных связей.

Данные анализа свидетельствуют, что 876,62 км автомобильных дорог общего пользования местного значения (внутрипоселковые) имеют переходный тип покрытия. Конструктивно эти дороги не соответствуют современным требованиям строительных норм и правил по прочностным показателям и безопасности движения автомобильного транспорта.

Таким образом, в районе еще значительное количество дорог переходного типа. Не все населенные пункты и сельскохозяйственные предприятия обеспечены дорогами с твердым покрытием. Поэтому мероприятия Программы способствуют общему улучшению дорожных условий и устранению участков концентрации дорожно-транспортных происшествий.

Общее улучшение существующих дорог направлено на то, чтобы дать им такую форму и обеспечить такое регулирование движения, которые соответствуют требованиям правил дорожного движения.

Утомление водителей, как один из весомых факторов в структуре причин дорожно-транспортных происшествий, в том числе с особо тяжкими последствиями, требует совершенствования контроля за соблюдением режимов труда и отдыха водителей. Осуществление эффективного контроля станет возможным при техническом оснащении транспортных средств приборами регистрации параметров движения.

По оценкам специалистов внедрение мероприятий данного проекта позволит снизить тяжесть последствий дорожно-транспортных происшествий и сократить на 15-20 процентов число погибших в дорожно-транспортных происшествиях.

Проект 4. Совершенствование контрольно-надзорной деятельности в области обеспечения безопасности дорожного движения.

Одной из эффективных мер по предупреждению дорожно-транспортных происшествий является активизация контрольно-надзорной деятельности. Контрольно-надзорная деятельность включает в себя: контроль деятельности участников дорожного движения (соблюдение требований правил дорожного движения); контроль за содержанием железнодорожных переездов и дорог, искусственных сооружений и исправностью транспорта, выходящего на линию.

Учитывая важность контрольно-надзорной деятельности, в план мероприятий включен настоящий проект. Основные мероприятия данного проекта предполагают проведение работ по совершенствованию системы взаимодействия контрольно-надзорных органов, внедрению технических средств и оборудования для контроля за скоростным режимом движения, транспортно-эксплуатационным состоянием опасных участков дорог, движением тяжеловесных транспортных средств, внедрению средств технического диагностирования при проведении государственного технического осмотра.

Основной целью проекта является сокращение аварийности за счет повышения эффективности контрольно-надзорной деятельности путем совершенствования правового, организационного, информационного и технического обеспечения.

Для реализации указанной цели предполагается решение следующих задач:

Создание системы эффективного взаимодействия контрольно-надзорных органов, наделенных надведомственной компетенцией в сфере безопасности дорожного движения.

Мероприятия первого этапа программы, направленные на устранения участков концентрации дорожно-транспортных происшествий и улучшение дорожных условий, также получили свое дальнейшее развитие при выполнении дорожных работ на участках концентрации дорожно-транспортных происшествий и других потенциально опасных участках, предусмотрено устройство безопасных транспортных развязок на автомобильных порогах. Предполагается дальнейшее развитие информационной системы обнаружения дорожно-транспортных происшествий и оказания первой помощи пострадавшим, а также развитие системы оказания медицинской помощи на догоспитальном этапе.

Внесение изменений и дополнений в действующие законодательные, иные нормативные правовые акты, разработка правил, стандартов, технических норм и других нормативных документов в сферах организации дорожного движения, обучения и получения водителями права на управление транспортными средствами; обеспечения безопасности дорожного движения при перевозках пассажиров и грузов, обязательной сертификации объектов, продукции и услуг транспорта и дорожного хозяйства; лицензирования деятельности, связанной с обеспечением безопасности дорожного движения;

Разработка и внедрение оперативно-технических средств фиксации нарушений правил дорожного движения, приборов и средств диагностики подготовки и состояния водителей, изготовления и эксплуатации транспортных средств, строительства и эксплуатации дорог.

Для обеспечения сохранности дорог и дорожных сооружений необходимо разработать систему действенных мер по контролю за перевозками опасных, крупногабаритных и тяжеловесных грузов и обеспечить оснащение дорожной сети пунктами весового контроля.

В этой сфере приоритетными являются задачи по усилению контроля за скоростными режимами движения, использованием водителями и пассажирами ремней безопасности и мотошлемов, выявлением водителей в состоянии алкогольного или наркотического опьянения.

Для проверки технического состояния транспортных средств планируется обеспечить станции контрольно-диагностическим оборудованием.

В целом совершенствование работы контрольно-надзорных органов за дорожным движением включает в себя:

- разработку и утверждение нормативно-правовых и организационных документов по совершенствованию системы контроля и надзора в сфере безопасности движения;
- внедрение единой информационно-поисковой системы ГИБДД;
- организацию системы мониторинга и анализа движения автотранспортных средств, выявление загруженных участков, мест концентрации;
- совершенствование организации, контроля и технического обеспечения безопасного содержания дорог в зимний период;
- разработку и реализацию программы подготовки и переподготовки контролеров станций государственного технического осмотра;
- решение социальных вопросов (строительство и приобретение жилья для сотрудников ГИБДД, оказание материальной помощи ветеранам ГИБДД и др.)

Эффективность контрольно-надзорной деятельности сотрудников, осуществляющих ее, зависит от уровня их технической оснащенности.

В связи с этим в проекте запланированы мероприятия по совершенствованию материально-технической базы контрольно-надзорной деятельности, такие как:

- закупка диагностического оборудования;
- обеспечение подразделений ГИБДД района специальной техникой и другие.

По оценкам специалистов внедрение мероприятий данного проекта позволит снизить общий уровень аварийности и сократить на 10-20 процентов число погибших в дорожно-транспортных происшествиях.

Проект 5. Научно-исследовательские и опытно-конструкторские работы.

Для достижения высокой эффективности реализации программных мероприятий и повышения качества работы по предупреждению дорожно-транспортных происшествий вся деятельность районной системы безопасности дорожного движения должна базироваться на самых современных знаниях об организации дорожного движения и путях совершенствования работы по предупреждению дорожно-транспортных происшествий, взаимосвязи между формированием дорожной сети и безопасностью движения транспорта и другими областями знаний.

В связи с этим в Программу включен настоящий проект, целью которого является методическое сопровождение и поддержка механизмов реализации мероприятий настоящей Программы. Научные исследования по безопасности дорожного движения являются прикладными. Они оправдываются тем, что результаты могут быть полезны в предотвращении дорожно-транспортных происшествий или сокращения их числа. Если бы дорожно-транспортные происшествия не были признаны всеми важной социально-экономической проблемой, было бы труднее оправдать научные исследования.

Важно отметить, что первоочередная цель научных исследований состоит не в предотвращении дорожно-транспортных происшествий, а в получении знаний. Однако эти знания могут быть ценными для предотвращения дорожно-транспортных происшествий. Как бы то ни было, можно с уверенностью отметить одно: чем выше качество научного исследования, тем больше вероятность того, что оно повлияет на принятие решений.

Основой научно-исследовательских работ в этой области, являются, например:

- комплексное исследование причин дорожно-транспортных происшествий с особо тяжкими последствиями;
- мониторинг состояния и проблем дорожно-транспортных происшествий;
- мониторинг общественного мнения;
- разработка методических рекомендаций по совершенствованию системы государственного учета показателей дорожно-транспортных происшествий;
- разработка учебно-программной документации по переподготовке водителей-нарушителей правил дорожного движения;
- разработка учебных планов и программ повышения квалификации преподавателей, осуществляющих подготовку водителей авто/трансп. средств;

- разработка инновационных технологий подготовки водителей автотранспортных средств;
- настоящее время без учета психологических аспектов невозможно добиться сколько-нибудь значительных результатов ни в одной области деятельности общества.

Не является исключением и область дорожного движения, успех в которой во многом зависит от человека, его умений, навыков, свойств и состояния психики. Установлено, что 3/4 всех дорожно-транспортных происшествий происходит по вине водителей транспортных средств, в результате их ошибок, обусловленных недостатками их природных или приобретенных в процессе трудовой деятельности психофизиологических качеств, нарушения текущего психического или физического состояния, сбоев в процессе психической деятельности (что-то не заметил, неправильно понял, не так выполнил и пр.).

Одной из наиболее эффективных мер, направленных на снижение аварийности на транспорте, является психофизиологический отбор как кандидатов на водительские профессии, так и водителей при определении специфики их работы (такси, автобусы, грузовой транспорт, перевозка опасных или особо ценных грузов, дальние перевозки и т.п.) Учеными выявлены профессионально важные для водителя качества, которые не тренируются, ничем не компенсируются и недостаток которых ставит под сомнение саму возможность стать водителем. По оценкам транспортных психологов передовых автомобильных стран, введение психофизиологического отбора может сократить количество дорожно-транспортных происшествий на 20%.

Следует отметить, что существующие кадровые агентства уже сейчас предлагают услугу по подбору персонала, в том числе и водителей. При этом ограничиваются составлением психологического портрета, что для водителей является недостаточным, так как нас интересует, прежде всего, не каким он будет в команде, а как часто он будет попадать в дорожно-транспортные происшествия.

Введение психодиагностики при устройстве на работу является также попутным позитивным фактором, повышающим ответственность и дисциплинированность водителей, уменьшающим текучесть кадров, что само по себе не может не отразиться на дорожно-транспортной аварийности

ФИНАНСИРОВАНИЕ ПРОГРАММЫ

Общий объем финансирования Программы составляет 16 650,00 тыс. рублей, в том числе:

- за счет средств местного бюджета и бюджете сельских поселений – 16 650,00 тыс. рублей

Распорядителем финансов из бюджета Республики Татарстан выступает Министерство транспорта и дорожного хозяйства Республики Татарстан; муниципальных бюджетов - главы районов и городов Республики Татарстан; Фонда безопасности дорожного движения - Управление ГИБДД Министерства внутренних дел Республики Татарстан. Министерство финансов Республики Татарстан направляет доходы, полученные сверх прогнозных показателей, на финансирование программных мероприятий по безопасности дорожного движения. Министерству экономики и промышленности Республики Татарстан, Министерству финансов Республики Татарстан необходимо ежегодно при формировании бюджета на соответствующий год уточнять объемы финансирования с учетом бюджетных возможностей.

Государственные заказчики - Министерство транспорта и дорожного хозяйства Республики Татарстан; администрации районов и городов Республики Татарстан; Управление ГИБДД Министерства внутренних дел Республики Татарстан осуществляют общую координацию финансовой политики по освоению выделенных средств.

МЕХАНИЗМЫ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММЫ. ОРГАНИЗАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ И КОНТРОЛЯ ЗА ХОДОМ ЕЕ РЕАЛИЗАЦИИ

Настоящая Программа является дальнейшим развитием Указа Президента Республики Татарстан от 06.12.2014 № УП-1115 «О мерах по обеспечению безопасности дорожного движения в Республике Татарстан» и реализуется в соответствии с нормами, установленными Гражданским кодексом Российской Федерации, Федеральным законом от 21 июля 2005 г. № 94-ФЗ «О размещении заказов на поставки товаров, выполнение работ, оказание услуг для государственных и муниципальных нужд», и иными нормативными правовыми актами Российской Федерации и Республики Татарстан.

Формы и методы управления реализацией Программы определяются государственными заказчиками - Министерством транспорта и дорожного хозяйства Республики Татарстан (бюджет Республики Татарстан), администрациями районов и городов республики (местные бюджеты), Управлением ГИБДД Министерства внутренних дел Республики Татарстан (Фонд безопасности дорожного движения Управления ГИБДД Министерства внутренних дел Республики Татарстан). Государственным заказчикам разрешается направлять доходы, полученные сверх прогнозных показателей, на финансирование программных мероприятий по безопасности дорожного движения в Республике Татарстан.

Для организации работ по реализации Программы создается межведомственный координационный совет, состоящий из представителей министерств и ведомств, ответственных за организацию выполнения программных мероприятий, и возглавляемый государственным заказчиком.

Программные мероприятия предусматривается реализовывать на основе государственных контрактов в соответствии с действующим законодательством. Все объекты, создаваемые по Программе, регистрируются и учитываются в государственном реестре объектов Программы. Процесс создания объектов и порядок расходования бюджетных средств по государственным контрактам контролируются государственными заказчиками с момента подписания контракта и до полного завершения работ.

Порядок финансирования Программы и учет расходов на ее выполнение, а также отчетности об использовании выделенных средств определяется нормативными документами Российской Федерации и Республики Татарстан. Контроль за выполнением Программы осуществляют государственные заказчики.

Государственные заказчики в установленном порядке представляют отчетность по существующим формам статистического наблюдения.

Общий контроль за выполнением мероприятий Программы осуществляют Министерство транспорта и дорожного хозяйства Республики Татарстан и Управление ГИБДД МВД Республики Татарстан. Текущий контроль осуществляет межведомственный координационный совет, образованный при Министерстве транспорта и дорожного хозяйства Республики Татарстан.

Государственные заказчики ежегодно до 1 февраля представляют в Республиканскую комиссию по обеспечению безопасности дорожного движения доклады о ходе выполнения Программы и эффективности использования финансовых средств.

СТРАХОВАНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВЛАДЕЛЬЦЕВ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ

В целях защиты прав потерпевших на возмещение вреда, причиненного их жизни, здоровью или имуществу при использовании транспортных средств иными лицами, указанным федеральным законом определяются правовые, экономические и организационные основы обязательного страхования гражданской ответственности владельцев транспортных средств (далее - обязательное страхование).

Основными принципами обязательного страхования являются:

- гарантия возмещения вреда, причиненного жизни, здоровью или имуществу потерпевших, в пределах, установленных указанным федеральным законом;
- всеобщность и обязательность страхования гражданской ответственности владельцами транспортных средств;
- недопустимость использования на территории Российской Федерации транспортных средств, владельцы которых не исполнили установленную указанным федеральным законом обязанность по страхованию своей гражданской ответственности, экономическая заинтересованность владельцев транспортных средств в повышении безопасности дорожного движения.

Владельцы транспортных средств обязаны на условиях и в порядке, установленных указанным федеральным законом, и в соответствии с ним за свой счет страховать в качестве страхователей риск своей гражданской ответственности, которая может наступить вследствие причинения вреда жизни, здоровью или имуществу других лиц при использовании транспортных средств.

Условия, на которых заключается договор обязательного страхования, должны соответствовать типовым условиям договора обязательного страхования, содержащимся в издаваемых Правительством Российской Федерации правилах обязательного страхования.

Объектом обязательного страхования являются имущественные интересы, связанные с риском гражданской ответственности владельца транспортного средства по обязательствам, возникающим вследствие причинения вреда жизни, здоровью или имуществу потерпевших при использовании транспортного средства на территории Российской Федерации.

Обязательное страхование осуществляется владельцами транспортных средств путем заключения со страховщиками договоров обязательного страхования.

В договорах обязательного страхования указываются транспортные средства, гражданская ответственность владельцев которых застрахована.

По договору обязательного страхования является застрахованным риск гражданской ответственности самого страхователя, иного названного в договоре обязательного страхования владельца транспортного средства, а также других использующих транспортное средство на законном основании владельцев.

При заключении договора обязательного страхования страховщик вручает страхователю страховой полис и специальный знак государственного образца. Документом, удостоверяющим осуществление обязательного страхования, является страховой полис.

По требованиям потерпевших компенсационные выплаты осуществляются профессиональным объединением страховщиков, действующим на основании учредительных документов и в соответствии с Федеральным законом от 25 апреля 2002г. № 40-ФЗ.

К отношениям между потерпевшим и профессиональным объединением страховщиков по поводу компенсационных выплат по аналогии применяются правила, установленные законодательством Российской Федерации для отношений между выгодоприобретателем и страховщиком по договору обязательного страхования. Соответствующие положения применяются постольку, поскольку иное не предусмотрено федеральным законом и не вытекает из существа таких отношений. При этом указанные компенсационные выплаты уменьшаются на сумму, равную сумме произведенного страховщиком и (или) ответственным за причиненный вред лицом частичного возмещения вреда.

Контроль за исполнением владельцами транспортных средств установленной указанным Федеральным законом обязанности по страхованию осуществляется милицией при регистрации, организации государственного технического осмотра транспортных средств и осуществлении иных своих полномочий в области контроля за соблюдением правил дорожного движения, а также нормативных правовых актов в области обеспечения безопасности дорожного движения. Водитель транспортного средства обязан иметь при себе страховой полис обязательного страхования и передавать его для проверки сотрудникам милиции, уполномоченным на то в соответствии с законодательством Российской Федерации.

На территории Российской Федерации запрещается использование транспортных средств, владельцы которых не исполнили установленную указанным Федеральным законом обязанность по страхованию своей гражданской ответственности. В отношении указанных транспортных средств не проводятся государственный технический осмотр и регистрация.

ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ И СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММЫ

В результате реализации Программы ожидается снижение аварийности на дорогах в Тукаевском муниципальном районе РТ и сокращение числа погибших в дорожно-транспортных происшествиях, совершенствование системы управления обеспечением безопасности дорожного движения, совершенствование государственной политики в работе с участниками дорожного движения, повышение конструктивной и эксплуатационной безопасности транспортных средств, совершенствование организации дорожного движения в Тукаевском муниципальном районе РТ, обеспечение безопасных условий движения на дорожной сети, совершенствование контрольно-надзорной деятельности в сфере обеспечения безопасности дорожного движения, создание оперативной радиосвязи для участников движения и повышение качества оказания помощи пострадавшим в дорожно-транспортных происшествиях на догоспитальном этапе.

В большинстве случаев точно так же трудно дать какое-либо достоверное теоретическое обоснование полученным результатам. В особенности мало исследовано влияние организационных мероприятий на модель поведения участников дорожного движения. И примером этого могут служить пешеходные дорожки. Достаточно сложно доказать какое-либо изменение в количестве дорожно-транспортных происшествий, которое может быть предписано этому мероприятию. И даже если количество пешеходных дорожек будет увеличено, это не

говорит о том, что все пешеходы будут пользоваться ими, а автомобилисты будут снижать скорость около них. Имеющиеся материалы в отношении подобных и, возможно, других изменений моделей поведения участников дорожного движения обладают множеством пробелов. Поэтому приведенные разъяснения могут быть достаточно достоверными, но не могут быть ничем иным, как гипотезами о возможных, но не документированных объяснениях.

В соответствии с Правилами государственного учета показателей состояния безопасности дорожного движения по протяженности, техническому состоянию автомобильных дорог Российской Федерации, утвержденными постановлением Правительства Российской Федерации от 4 декабря 1998г. № 1441, осуществляется государственный учет следующих индикаторов оценки состояния дорожно-транспортных происшествий:

- количество площадок для остановки подвижного состава, в том числе площадок для отдыха и кратковременной остановки автомобилей у пунктов питания, торговли, скорой медицинской помощи и других мест остановок автотранспорта, устроенных за пределами земляного полотна;
- протяженность тротуаров и пешеходных дорожек с твердым покрытием;
- количество автобусных остановок;
- количество примыканий, и пересечений на одном уровне (простые необорудованные примыкания и пересечения, частично канализированные примыкания и пересечения с направляющими островками на второстепенной дороге, полностью канализированные пересечения и примыкания с направляющими островками на обеих дорогах, кольцевые пересечения);
- количество съездов и въездов на основную дорогу с твердым покрытием (капитальным, облегченным и переходным), устроенным в соответствии с требованиями строительных норм и правил;
- количество переходно-скоростных полос всех типов, в том числе клиновидных, параллельных, параллельных с разделительной полосой, непараллельных или криволинейных;
- протяженность дорожных покрытий с шероховатой поверхностью (устройство поверхностных обработок и верхних слоев покрытия с подобранным гранулометрическим составом, обеспечивающим его макро- и микро шероховатость);
- протяженность укрепленных обочин (левая и правая), в том числе обочин, укрепленных асфальтобетоном, цементобетоном, каменными материалами с применением вяжущих, засеvom трав;
- протяженность ограждений барьерного и парапетного типа (ограждения первой группы в соответствии со строительными нормами и правилами);
- количество сигнальных столбиков;
- протяженность повышенного колеса отбойного бруса на искусственных сооружениях и бордюрного камня,
- наличие дорожной разметки горизонтальной (линии, надписи, стрелы и другие обозначения, наносимые на покрытие проезжей части) и вертикальной (линии и обозначения, наносимые на элементы опор мостов, путепроводов, парапеты, ограждения, бордюры и другие дорожные сооружения и элементы оборудования дорог),
- количество дорожных знаков и указателей в соответствии с утвержденной дислокацией,
- количество стационарных осветительных установок;
- количество пешеходных переходов на разных уровнях;
- количество транспортных развязок на разных уровнях на пересечениях железнодорожных путей и автомобильных дорог, находящихся на балансе отчитывающейся организации;
- качество подготовки водителей и культура поведения на дорогах других участников дорожного движения;
- количество объектов сервиса в полосе отвода и придорожной полосе (автозаправочные станции, мотели, кемпинги, станции технического обслуживания, прочие объекты сервиса),
- количество участков концентрации дорожно-транспортных происшествий, выявленных в соответствии с Правилами учета и анализа дорожно-транспортных происшествий на автомобильных дорогах Российской Федерации;
- количество участков концентрации дорожно-транспортных происшествий, на которых были осуществлены дорожные работы для их ликвидации,
- количество трамваев и троллейбусов, принадлежащих юридическим и физическим лицам;
- качество дорог и их соответствие условиям потребителей

В качестве обобщенных индикативных показателей дорожно-транспортных происшествий принимаются

- протяженность дорог общего пользования на 1 кв. км площади, в км;

- соотношение дорог с асфальтобетонным покрытием к общей протяженности дорог общего пользования, в %;
- удельный вес населенных пунктов, не имеющих связи дорогами с асфальтобетонным покрытием до сети путей сообщения общего пользования, в процентах,
- центральные усадьбы сельхозпредприятий,
- остальные населенные пункты

В результате реализации настоящей Программы ожидаются:

- снижение аварийности в районе на дорогах и ежегодное сокращение индикативных показателей дорожно-транспортных происшествий, что, безусловно, отразится на картине общего количества дорожно-транспортных происшествий;
- количество раненых и погибших в результате дорожно-транспортных происшествий, тяжесть последствий;
- совершенствование государственной системы управления в области обеспечения безопасности дорожного движения и государственной политики в работе с участниками дорожного движения;
- повышение конструктивной и эксплуатационной безопасности транспортных средств;
- совершенствование организации дорожного движения в городе;
- обеспечение безопасных условий движения на дорогах;
- совершенствование контрольно-надзорной деятельности в сфере обеспечения безопасности дорожного движения;
- создание оперативной системы радиосвязи для участников движения и повышение качества оказания помощи пострадавшим в дорожно-транспортных происшествиях на догоспитальном этапе;

Иные источники: целевые кредиты банков, взносы участников реализации программы, средства фондов и общественных организаций, средства предпринимательских структур, спонсорские средства и др.

ПРОГРАММА
повышения безопасности дорожного движения на 2026-2028
гг.

№ п/п	Наименование объектов	Мощность	Источники финансирования			Примечание
			Местный бюджет, тыс. руб.			
			2026	2027	2028	
1	Строительство, ремонт и реконструкция внутрипоселковых дорог	км	2650,0	2870,0	3070,0	
2	Установка «Искусственная неровность»	шт.	860,0	1040,0	840,0	
3	Разметка проезжей части дорог	км	1240,0	940,0	940,0	
4	Установка дорожных знаков в сельском поселении	шт.	730,0	700,0	700,0	
5	освещение дорог на участках, где имеются объекты придорожного сервиса		100,0	0	0	
	Всего:		5 550,0	5 550,0	5 550,0	
	Итого:		16 650 ,00			

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

«06» 07 2026 ел

№ 2253

«2026-2028 елларга Татарстан Республикасы
Тукай муниципаль районының юл хәрәкәте
иминлегенә турында» комплекслы
программасын раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә
ашыру максатында, «Юл хәрәкәте иминлегенә турында» 1995 елның 10 декабрэндәге
196-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте
иминлеген тәмин итү чаралары турында» Татарстан Республикасы Президентының
2014 елның 6 декабрэндәге 1115-ПУ номерлы Указы нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. «2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының
юл хәрәкәте иминлегенә турында» комплекслы программасын расларга.

2. «2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының
юл хәрәкәте иминлегенә» комплекслы программасын раслау турында» 2025 елның 2
апрелендәге 1049 номерлы карар (16.12.2025 ел, № 4195 карар үзгәрешләре белән)
үз көчен югалткан дип танырга.

2. Әлеге карарны интернет челтәрәндә Тукай муниципаль районының рәсми
сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында
урнаштырырга.

3. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет Житәкчесе

Л.Н. Маняпов

Тукай муниципаль районы Башкарма
комитетынын 2026 елнын —
06.04 7255 номерлы карарына
кушымта

**«2026-2028 елларга
Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районынын
юл хәрәкәте иминлеге» комплекслы программасы**

Яр Чаллы, 2026 ел

	уртача күрсәткечләрдән югарырак күтәрү планлаштырыла, шул ук вакытта ЮХИДИ бүлекчәсе эшчәнлеген юл-транспорт һәлакәтләрен киметүгә сизелерлек йогынты ясаачак тизлекне арттыру, узып китү, юл чатын узу кебек хокук бозуларны ачыклауга юнәлтү планлаштырыла. Районда һәм Тукай муниципаль районы юлларында автомобиль транспорты өлкәсендә аварияләр санының кимүе һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар санының кимүе
Программаның төп чаралары	Муниципаль дәрәжәдә юл хәрәкәте иминлеге белән идарә итү структураларын камилләштерү, Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеге идарәсе дәүләт системасының хокукий һәм мәгълүмат базасын камилләштерү. Юл хәрәкәте иминлеге проблемалары буенча максатчан мәгълүмати-пропаганда кампанияләре үткәру, массакүләм мәгълүмат чараларында юл хәрәкәте иминлеге мәсьәләләрен даими яктырту. Балалар һәм яшүсмерләрнең транспорт культурасын тәрбияләү һәм куркынычсыз тәртипкә өйрәтүнең яңа формаларын һәм ысулларын эшләү һәм гамәлгә кертү, автотранспорт профилендәге спорт картинг-клублары, балалар яшүсмерләр автомәктәбе челтәрен булдыру. Машина йөртүчеләрне әзерләү системасын камилләштерү, автотранспорт чараларын йөртүчеләрнең һөнәри осталыгын күтәрү һәм әзерләү буенча алдынгы технологияләр үзәген булдыру. Контроль-күзәтчелек органнарының үзара хезмәттәшлеге системасын камилләштерү, тиз йөрешле хәрәкәт режимын контрольдә тоту өчен техник чаралар һәм жиһазлар кертү, техник карау чараларын гамәлгә кертү
Программаның ярдәмче программалары һәм төп чаралары үтәлешен оештыру өчен җаваплылар	Төзелеш, архитектура һәм халык яшәешен тәмин итү бүлеге, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча ЮХИДИ бүлеге, Яр Чаллы шәһәренең эчке эшләр идарәсе ЮХИДИ каршындагы юл хәрәкәте иминлеге дәүләт максатчан бюджет фонды, Тукай районы үзәк хастаханәсе, гражданнар обороны һәм гадәттән тыш хәлләр эшләре идарәсе
Финанслау күләме һәм чыганаclarы	Программаны финанслауның гомуми күләме 16 650,00 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: - район бюджеты һәм авыл жирлегә бюджеты акчалары хисабына: 2026 елга – 5 550,00 мең сум; 2027 елга – 5 550,00 мең сум; 2028 елга – 5 550,00 мең сум
Программаң үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Программа чараларының үтәлешен ТР Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеге комиссиясе контрольдә тота

КЕРЕШ

Өлеге Программа «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Юл хәрәкәте иминлеге турында» 1995 елның 10 декабрендәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү чаралары турында» 2014 елның 6 декабрендәге ПУ-1115 номерлы Указы нигезендә эшләнде.

Өлеге программа юл-транспорт һәлакәтләренен авырлыгын киметү, гражданнарның гомерен, сәламәтлеген һәм аларның мөлкәтен саклауны тәмин итү, ТР Тукай муниципаль районы юлларында аларның законлы хокуклары гарантияләрен арттыру максатларында эшләнде.

Өлеге программа түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән:

- Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеге дәүләт идарәсенен нәтижәлеләген арттыру;
- юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тәртибен кискәтү һәм транспорт чараларын йөртүчеләрнең ышанычлылыгын арттыру;
- юл хәрәкәтен оештыруның нәтижәле схемаларын, методларын һәм чараларын эшләү һәм куллану;
- район юлларында куркыныч участокларны бетерү һәм булдырмау;
- авария-коткару эшләренен һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ашыгыч медицина ярдәме күрсәтүнең нәтижәлеләген арттыру.

ПРОБЛЕМАНЫҢ ТОРЫШЫ ҺӘМ АНЫ ХӘЛ ИТҮ КИРӘКЛЕГЕН НИГЕЗЛӘУ

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында юлларның озынлыгы 1255,35 км тәшкил итә: федераль юллар - 69 км (М-7 «Волга» и М-12 «Восток»), 11,9 км, территориаль - 376,39 км, поселок эчендәге юллар – 876,62 км.

Россия Эчке эшләр министрлыгының Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы буенча ЮХИДИ бүлегендә штат буенча 9 хезмәткәр эшли:

- бүлек башлыгы – берәмлек;
- ЮХИ буенча өлкән дәүләт инспекторы – берәмлек;
- административ законнарны үтәтү буенча инспектор – берәмлек;
- юл-патруль хезмәте төркеме – берәмлек;
- муниципаль хезмәткәр – берәмлек.

Россия Эчке эшләр министрлыгының Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы буенча ЮХИДИ бүлегенә 3 хезмәт машинасы беркетелгән:

- ХРАУ 4794;
- Лада Приора, д/н 4546;
- Хавал, д/н А5382/16.

ЮХИДИ бүлегендә автомобиль юлларының торышын һәм транспорт чараларының техник торышын тикшереп тору өчен кулланыла торган 8 прибор бар:

- 1 юл рейкасы;
- 1 курвиметр;
- 2 люксметр;
- 1 борылыш почмагын үлчәүче (люфтомер);
- 1 штангенциркуль;
- Тормоз приводын тикшерү өчен 1 прибор;
- 1 эшләнгән газларның төтенен үлчәгеч.

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«202-2028 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеге» программасы
Программаны эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Юл хәрәкәте иминлеге турында» 1995 елның 10 декабрендәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү чаралары турында» 2014 елның 6 декабрендәге ПУ-1115 номерлы Указы
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы
Программаны төп эшләүчеләр	ТР буенча ЭЭМ ЮХИДИ Юл хәрәкәте иминлеге фонды, Россия Эчке эшләр министрлыгының Тукай районы буенча ЮХИДИ бүлеге, Төзелеш, архитектура һәм халык яшәешен тәмин итү бүлеге, мәгариф бүлеге, сәламәтлек саклау бүлеге, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр эшләре бүлеге, финанс-бюджет палатасы
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максаты – юл-транспорт һәлакәтләренен авырлыгын киметү, гражданнарның гомерен, сәламәтлеген һәм аларның мөлкәтен саклауны тәмин итү, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы юлларында аларның законлы хокукларын һәм имин хәрәкәт шартларын тәмин итү. Максатка ирешү шарты булып түбәндәге бурычларны хәл итү тора: - Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча дәүләт системасын камилләштерү; - транспорт чараларын йөртүчеләрне һөнәри эзерләү, яңадан эзерләү сыйфатын күтәрү; - юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тәртибен кискәтү һәм транспорт чараларын йөртүчеләрнең ышанычлылыгын арттыру; - юл хәрәкәте иминлеген пропагандалауның, контроль-күзәтчелек эшчәнлегенә нәтижәлеләген арттыру; - транспорт чараларының конструктив һәм эксплуатацион куркынычсызлыгына, аларны тормышка ашыру механизмнарына кагылышлы таләпләрне камилләштерү; - юл хәрәкәтен оештыруның нәтижәле схемаларын, методларын һәм чараларын эшләү һәм куллану; - федераль һәм территориаль юллар челтәрендә куркыныч участокларны бетерү һәм булдырмау; - балаларны гына түгел, өлкән яшьтәге кешеләрне дә (шул исәптән пенсионерларны) урамда һәм юлларда хәрәкәт итү куркынычсызлыгы кагыйдәләренә өйрәтү системасын камилләштерү; - авария-коткару эшләренә һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ашыгыч медицина ярдәме күрсәтүнең нәтижәлеләген арттыру
Программаны тормышка ашыру вакыты	2026-2028 еллар
Тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләр	Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә ачыклана торган юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу фактлары дәрәжәсен республикадагы

Юл-патруль хезмәте линиясе буенча 5 прибор:

- 1 «Тоникмет» яктылык үткәрүчәнлеген үлчәгеч;
- 3 «Юпитер» алкотекторы;
- 2 «Про 100» алкотекторы.

Юл хәрәкәте иминлеге дәүләт инспекциясе бүлеге ТР Тукай муниципаль районы буенча Эчке эшләр бүлеге бинасында урнашкан.

1. Авариялелек торышы

2020 елдан 2025 елга кадәр чорга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы буенча автомобиль транспорты өлкәсендә аварияләргә анализ

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Юл-транспорт һәлакәте (саны)	87	86	78	74	96	93
Һәлак булды (кеше)	10	15	15	4	12	30
Яраланган (кеше)	115	137	108	120	126	105

1.2. Атна көннәре буенча юл-транспорт һәлакәтләренә анализ

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
дүшәмбе	10-2-13	7-2-8	9-0-14	10-0-22	16-2-14	10-3-10
сишәмбе	11-2-11	7-0-7	11-1-15	8-2-11	8-1-7	15-8-11
чәршәмбе	7-1-8	10-4-12	9-5-11	8-0-11	6-4-10	8-5-19
пәнжешәмбе	10-0-15	10-2-15	11-1-14	7-0-11	18-3-27	13-6-9
жомга	23-3-35	15-2-23	12-4-16	14-0-16	11-0-14	14-1-20
шимбә	10-2-11	16-2-28	10-0-17	14-2-17	16-0-26	16-4-17
якшәмбе	16-0-22	21-3-44	16-4-21	13-0-30	21-2-28	17-3-19
Барлығы	87-10-115	86-15-137	78-15-108	74-4-118	96-12-126	93-30-105

Искәrmә: 10-2-13.

10 - юл-транспорт һәлакәтләре булды,

2 - кеше һәлак булды,

13 - зыян күрде.

Өстәмә белем бирү учреждениеләре	Колачлау 3 елга			Чара	Программалар
	2023	2024	2025		
«Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы мәгариф идарәсе» МКУ	4633	4746	5037	Мәгариф учреждениеләренен юл куркынычсызлыгы паспортларын төзү «Мәктәп-йорт-мәктәп» схемаларын яңарту, 1-4, 5 сыйныф укучылары өчен «йорт - мәктәп - йорт» имин юлының шәхси маршрут кәгазьләрен рәсмиләштерү Юл хәрәкәте кагыйдәләре буенча стендларны яңарту Куркынычсызлык айлыгын үткәрү ЮХИ атналыгы «Бердәм юл хәрәкәте иминлеге көне» Белем бирү оешмалары урнашкан районнарда укучыларны имин хәрәкәт күнекмәләренә өйрәтү буенча жәяүле экскурсияләр Учи.ру белем бирү онлайн-платформасында «Имин юллар» бөтенроссия онлайн-олимпиадасы ЮХИ темасы буенча гомуми мәктәп линейкалары, класс һәм мәгълүмат сәгатьләре яки ЮХИ темасын кертәп, шул исәптән ЮХИДИ хезмәткәрләрен чакырып Гомуммәктәп ата-аналар жыйынышлары, шул исәптән ЮХИДИ хезмәткәрләрен чакырып ЮХИ буенча балалар белән инструктажлар ЮХИ буенча ата-аналар белән инструктаж Жәйге мәктәп яны лагерьларында, хезмәт һәм ял лагерьларында ЮХИ буенча чаралар Жәяүле балаларның юл аша чыгу кагыйдәләрен бозуларын кисәтү, ата-аналар патрульләре	Аерым модульле «Профилактик эш» тәрбия бирү эш программасы Балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны профилактикалау буенча укучылар арасында бәхетсезлек очракларын, травматизм очракларын профилактикалау һәм кисәтү буенча чаралар планы кертелгән мәгариф учреждениесе эш планы

				Көндәлек «Куркынычсызлык минутлары» «Әйләнә-тирә дөнья» һәм Ватанны саклау һәм иминлек нигезләре предметлары кысаларында ЮХИ буенча дәресләр үткәрү (мәгариф учреждениесенә аерым планы буенча) «Яшел ут» республика конкурсы Балалар өчен юл йөрү кагыйдәләрен өйрәнү һәм юл-транспорт һәлакәтләрен профилактикалау буенча «Яшел дулкын» район чарасы	
Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Мәктәптән тыш эшләр үзәге» муниципаль бюджет өстәмә белем бирү учреждениесе	879	2349	2255	Мәгариф оешмалары янында иртәнге һәм көндөзгә сәгатьләрдә яшь инспекторлар вәкилләре белән профилактик акцияләр «Игътибар, балалар!» акциясе «Игътибар, машина йөртүче» акциясе, белешмәлекләр, буклетлар тарату «Засветись» акциясе, яктылыкны кире кайтара торган элементлар, буклетлар тарату «Безопасная дорога – детям» бөтенроссия конкурсы Юл-транспорт һәлакәте корбаннарын искә алу көне «Нет — жертвам ДТП!» акциясе «Безопасным дорогам скажем «Да!» акциясе «Безопасное колесо-2025» республика конкурсы «Яшь инспекторлар отрядының иң яхшы житәкчесе һәм иң яхшы яшь инспекторлар отряды» республика конкурсы «Балалар юллар ярый» рәсемнәр күргәзмәсе «Сакла» ЮХИ порталында республика интернет-олимпиадасы	Өстәмә белем бирү педагогларының белем бирү программасы: «Яшь хәрәкәт инспекторлары», «Светофориклар», «Светофор», «Юл фәннәре мәктәбе»

Юл-транспорт һәлакәтләренән төп сәбәпләре булып тора:

- юл хәрәкәтендә катнашучыларның юл хәрәкәте кагыйдәләрен һәм һава-метеорологик шартларны үтәмәве;
- машина йөртүчеләрне эзерләү процессы белән төгәл, бердәм идарә итү булмау аларның эзерлек дәрәжәсенә һәм сыйфатына карата оптималь таләпләр тәмин итми;
- машина йөртүчеләрне эзерләү сыйфатына һәм юл хәрәкәтендә башка катнашучыларның юлларда үз-үзләрен тотышы культурасына карата таләпләрне арттыру укыту һәм тәрбияләү

структурасында, формаларында һәм ысулларында адекват үзгәрешләр белән, мәгариф учреждениеләренең төп массасы педагогик кадрлар составын яхшырту белән бергә алып барылмый;

- халыкның юлларда үз-үзенә тоту культурасының үзгәрүче юл хәрәкәте шартларына туры килмәве;

- машина йөртүчеләрнең хезмәт һәм ял режимнарын үтәүне контрольдә тотуны камилләштерү;

- юлларның сыйфаты канәгатьләнәрлек булмау.

Жәмәгәтьчелек фикерен сораштыру нәтижеләре күрсәткәнчә, авариялелек торышына хокукий нигилизм һәм куркынычсызлык таләпләренә битарафлык күрсәтү төп йогынты ясый. Сораштырылган шәхси транспорт йөртүчеләрнең якынча 30%ы үз гамәлләрен юл хәрәкәтендә катнашучыларның башка мәнфәгатьләренә туры китерми, 40%ы гадәт буенча юл хәрәкәте кагыйдәләрен боза, чөнки юлда беркайчан тәртип сакламый, 35%ы юл ситуациясе (юлның начар торышы, хәрәкәтне оештырудагы житешсезлекләр, транспорт агымының югары тыгызлыгы һәм интенсивлыгы) юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозарга мәжбүр иткән, дип санып, 13%ы юл хәлен кисәтү һәм 5%ы машина йөртүченең игътибары читкә юнәлү дип раслый. Сораштырылуучыларның 28%ы кайчан да булса исерек хәлдә транспорт белән идарә иткән, аларның 25%ы, транспорт руле артына утырганда, сизмәсләр һәм жәзага тартмаслар дип өметләнгән, 20%ы машина йөртү сыйфатына һәм юл хәлен бәяләүгә алкоголь йогынты ясамаячак, дип санаган.

Моннан тыш, жәмәгәтьчелек фикерен сораштыру бүгенге көндә машина йөртүчеләр һәм жәяүлеләр арасында үзара мөнәсәбәтләр бик киеренке булуын күрсәтә. Юл хәрәкәтендә катнашучы бу төркемнәрнең үзара каршы торуы, кагыйдә буларак, юлларда куркыныч хәл тудыруга һәм әлегә төркемнәр арасындагы юл-транспорт һәлакәтләренең шактый өлешендә үлемгә китерә.

Жәяүлеләр тарафыннан жәрәхәтләнүгә китергән юл хәрәкәте кагыйдәләрен төп бозулар булып машина йөргән жирдә билгеләнмәгән урында юл аша чыгу, көйләү сигналлары таләпләрен бозу, жәяүлеләрнең юлның машина йөрү өлешенә исерек хәлдә чыгуы тора. Жәяүлеләр кичүе булмаган урыннарда юлларны чыгу – иң зур куркыныч. Жәяүлеләрнең юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуның объектив сәбәпләре:

- жәяүлеләр кичүләренең житәрлек булмавы;

- төзекләндерелгән тукталыш майданчыклары булмау;

- жәмәгәт транспорты тукталу урыннарында «Автобус тукталышы урыны» юл билгеләре булмау;

- юл чатлары зонасында «Төп юл», «Юл бирегез» юл билгеләре булмау.

Юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү проблемасы халыкның иң кин катламнары, жәмәгәтьчелек фикерен исәпкә алмыйча хәл ителә алмый. Социаль-психологик системалар, шул исәптән дини укулар, төрле рухи концепцияләр һәм ижтимагый берләшмәләр нигезендә халыкның кин массаларының үз-үзләрен тотышы формаларын һәм ижтимагый аңын формалаштыру тәжрибәсе кешеләрнең үз-үзләрен тотышы хакында массакүләм үзгәрешләргә исәп тотарга мөмкинлек бирә. Социаль-психологик системалар, шул исәптән дини укулар, төрле рухи концепцияләр һәм ижтимагый берләшмәләр нигезендә халыкның кин массаларының үз-үзләрен тотышы формаларын һәм ижтимагый аңын формалаштыру тәжрибәсе кешеләрнең үз-үзләрен тотышы хакында массакүләм үзгәрешләргә исәп тотарга мөмкинлек бирә.

Халык белән пропаганда-аңлату эшләре, балалардан башлап, даими алып барылырга тиеш һәм барыннан да элек юл хәрәкәтендәге вакыйгаларның тискәре нәтижеләренә бәйле потенциал куркынычны аңлауга, юл хәрәкәте иминлегә өлкәсендә нормаларны, кагыйдәләрне һәм стандартларны бозучыларга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыруга юнәлтелгән булырга тиеш. Моннан чыгып, юл хәрәкәтендә кешеләрнең хокукий тәртибен формалаштыру юнәлешләрен билгеләгәндә, халыкның төрле социаль һәм яшъ категорияләренә юнәлдерелгән дифференциацияләнгән пропаганда үткәрелергә тиеш.

Авариялелек дәрәжәсен, китерелгән кеше һәм матди югалтуларны бары тик дәүләт һәм ижтимагый оешмалар тарафыннан бөтен халыкның актив ярдәме белән законнар чыгару, икътисадый, техник һәм тәрбия характерындагы чаралар комплексын гамәлгә ашырганда гына киметергә мөмкин.

Юл хэрэкэтендэ катнашучылар белэн эшлэүдэ дэүлэт саясэтен камиллэштерү буенча юлларда халыкның үз-үзен тотышы культурасын күтэрүгә юнэлдерелгән проектны тормышка ашыру ТР Тукай муниципаль районында авариялелек дәрәжәсен уртача 15-20%ка киметергә мөмкинлек бирәчәк, бу юл-транспорт һәлакәтләреннән килгән зыянны каплауга матди чыгымнарны киметәчәк.

ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

Программаның максаты булып гражданның сәламәтлеген һәм аларның мөлкәтен саклауны тәмин итү, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы юллары буенча имин хәрәкәт итү шартларына аларның законлы хокукларын гарантияләү тора. Максатка ирешү шарты булып түбәндәге бурычларны хәл итү тора:

- районда юл хәрәкәте иминлеге дэүлэт идарәсенен нәтижәлелеген арттыру;
- юл хэрэкэтендэ катнашучыларның куркыныч тәртибен кисәтү һәм транспорт чараларын йөртүчеләрнең ышанычлылыгын арттыру;
- юл хэрэкэтен оештыруның нәтижәле схемаларын, методларын һәм чараларын эшләү һәм куллану;
- район юлларында куркыныч участокларны бетерү һәм булдырмау;
- авария-коткару эшләренен һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ашыгыч медицина ярдәме күрсәтүнең нәтижәлелеген арттыру.

ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫНЫҢ (БҮЛЕКЛӘРНЕҢ) СИСТЕМАСЫ

Программаның максатына 5 максатчан проект белән тәкъдим ителгән программа чаралары комплексын тормышка ашыру нигезендә ирешү күздә тотыла:

1 проект. Юл хэрэкэте иминлеген тәмин итү белән идарә итүнең муниципаль системасын камилләштерү

Проектның төп максаты булып ТР Тукай муниципаль районында юл хэрэкэте иминлеге дэүлэт идарәсенен нәтижәлелеген арттыру тора.

Чаралар планында юл хэрэкэте иминлеген тәмин итү белән идарә итү системасын алга таба камилләштерү каралган. Бу бурыч хәзерге вакытта аеруча актуаль. Әлеге проект кысаларында район дәрәжәсендә идарә структураларын камилләштерү, юл хэрэкэте иминлеге белән идарә итүнең дэүлэт системасын хокукий һәм мәгълүмати тәмин итү буенча чаралар комплексын (түбәндә китерелгән) тормышка ашыру күздә тотыла.

Юл хэрэкэте иминлеге өлкәсендә юл хэрэкэте иминлеген тәмин итү һәм оештыруга карата таләпләрне билгеләүче, әлеге таләпләрне тормышка ашыру тәртибен һәм аларны бозган өчен җаваплылыкны билгеләүче норматив базаны камилләштерү буенча эш алып бару планлаштырыла. Автомобиль транспортында пассажирлар йөртү иминлеген арттыруга юнэлдерелгән чаралар комплексы гамәлгә ашырылачак.

Юл-транспорт һәлакәтләренен авыр нәтижәләрен киметү өчен, проектта авария-коткару эшләренен оперативлыгын һәм нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру каралган.

Юл хэрэкэте иминлеген тәмин итү, аварияләрен булдырмау максатыннан, автотранспорт предприятиеләре тарафыннан өстәмә рәвештә түбәндәге чаралар эшләнә:

1. Начар климат шартларында машина йөртүчеләрнең эшенә ныклы контроль, яшь машина йөртүчеләрнен мөстәкыйль эшләвен, аларның машина йөртү күнекмәләрен тикшерүне тәмин итүне контрольдә тоту оештырылган.

2. Юл хэрэкэте кагыйдәләре һәм машина йөртү күнекмәләре буенча йөртүчеләрнен белемнәрен өстәмә тикшерүләр үткәрелә.

3. Ял көннәрендә, төнлә һәм эштән тыш эшләрдә 3 айдан да ким эш стажы булган йөртүчеләрне эшкә җәлеп итү тыела.

4. Эчке эшләр идарәсенен ЮХИДИ Дэүлэт техник карау станциясе тарафыннан хэрэкәттәге составка техник хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау сыйфатын контрольдә тоту тәмин ителгән.

5. Куркыныч участокларда хэрәкәт режимнарын үтәүне контрольдә тоту көчәйтелде.

6. Хэрэгт иминлеген тээмин итү мäsьэлэлэре буенча хэрэгт куркынычсызлыгы буенча инженерлар, машина йөртүчелэр-остазлар белән инструкторив-методик кинәшмэлэр, семинарлар үткэрелә.

7. Барлык юл-транспорт һәлакәтләре дә тикшерелә.

8. Район пассажир транспорты юлының йөрү өлеше һәм тукталыш мәйданчыклары торышы буенча белешмә төзелә.

Һәр транспорт предприятиясендә күчмә составны ремонтлау, линиягә чыгарганда һәм предприятиегә кайтканда аның техник торышы, күчмә составны экипировкалау, машина йөртү составына яңа медицина таныклары, рейс алды һәм рейстан соң контроль тикшерү, машина йөртүчеләрнең хезмәт һәм ял режимын үтәү өчен җавап бирүче структуралар бар. Кышкы һәм җәйгә эш шартларына күчкәндә сезонлы инструкторлар үткэрелә. Машина йөртүчеләр составына юл-транспорт һәлакәтләренә барлык очраклары һәм сәбәпләре дә хәбәр ителә.

Белгечләр бәяләвенчә, әлегә проект чараларын гамәлгә кертү аварияләренә гомуми дәрәжәсен киметергә һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар санын 15-20% ка киметергә мөмкинлек бирәчәк.

2 проект. Юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшләүдә дәүләт сәясәтен камилләштерү

«Юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча чараларга ижтимагый ярдәм оештыру» проектындагы күп кенә чараларны «Юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшләүдә дәүләт сәясәтен камилләштерү» проектының икенче этабында давам итү күздә тотыла. Максатчан мәгълүмати-пропаганда кампанияләре ярдәмендә юл хәрәкәте иминлегә проблемасы буенча җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру, халыкны укытуның нәтиҗәле методларын кертү буенча эш давам итәчәк, шул исәптән балалар һәм яшүсмерләр белән юлларда куркынычсызлык кагыйдәләренә өйрәтү буенча эш көчәйтеләчәк. Машина йөртүчеләрнең һөнәри ышанычлылыгын арттыру буенча чаралар каралган. Аларның төп өлешләре булып машина йөртүчеләрне эзәрләү системасын камилләштерү, юл хәрәкәте кагыйдәләрен системалы рәвештә бозучы машина йөртүчеләр белән профилактик эш алып бару, йөртүчеләргә психофизиологик диагностика үткәрү нигезләрен булдыру тора.

Проектның төп максаты – юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тәртибен кискәтү һәм транспорт чараларын йөртүчеләрнең һөнәри ышанычлылыгын арттыру.

Проект кысаларында массакуләм мәгълүмат чараларын файдаланып, юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркынычсыз тәртибен формалаштыруга, табипка кадәр беренче ярдәм күрсәтү методларына һәм юл хәрәкәтенә хокукий мäsьэләләренә юнәлдерелгән чаралар комплексын, массакуләм мәгълүмат чараларында юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тээмин итү мäsьэләләре буенча даими мәкаләләр циклын, юл хәрәкәте иминлегә торышын аңлату һәм юл хәрәкәте иминлеген тээмин итү буенча күрелә торган чаралар турында белгечләр чыгышлары күздә тотыла.

Массакуләм мәгълүмат чаралары ярдәмендә җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру һәм юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәү буенча махсус пропаганда кампанияләрен оештыру һәм үткәрү күздә тотыла. Бу кампанияләр контроль-күзәтчелек органнары эшчәнлегә белән яраштырылырга һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тотышын максатчан контрольдә тотуны гамәлгә ашырырга тиеш.

Әлегә чараларны тормышка ашыру халыкның игътибарын юл хәрәкәте иминлегә проблемасына җәлеп итүне, үткэрелә торган чараларга ижтимагый ярдәм күрсәтүне һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларда куркынычсызлык стандартларын формалаштыруны тээмин итәргә тиеш.

Проектта юл хәрәкәтендә аеруча якланмаган катнашучыларга, балаларга, яшүсмерләргә, шулай ук пенсионерларга аерым игътибар бирелә. Балаларны һәм яшүсмерләренә транспорт культурасына өйрәтүнең һәм тәрбияләнүнең юлларда һәм урамнарда үз-үзләрен дөрес тоту күнекмәләрен һәм белемнәрен актив, ижади яктан үзләштерүне тээмин итә торган яңа, нәтиҗәлерәк формаларын һәм ысулларын кертү каралган: юл хәрәкәте иминлегә буенча иң яхшы рәсем һәм плакат конкурсы үткәрү, автотранспорт профилендәге спорт клубларын, урта белем бирү мәктәпләре каршындагы велошәһәрчәкләр төзү каралган. Балаларны юл хәрәкәте иминлегенә өйрәтү буенча укытучылар өчен махсус рекомендацияләр чыгару планлаштырыла.

Проектта каралган мөһим юнәлешләрнең берсе булып юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозган машина йөртүчеләр белән профилактик эш алып бару тора.

Исәрек хәлдә ясалган юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү өчен машина йөртүчеләргә рейс алды тикшерүе үткәрергә кирәк. Рейс алды тикшерүе Яр Чаллы медицина көллиятендә махсус белем алучы медицина персоналы тарафыннан уздырыла. Көтелгән нәтижә – исәрек хәлдә ясалган юл-транспорт һәлакәтләренең кимүе.

Юл-транспорт һәлакәте урынында беренче булып ЮХИДИ бүлеге хезмәткәрләре һәм автотранспорт йөртүчеләре була. Зыян күргәннәргә беренче медицина ярдәме күрсәтү өчен ЮХИДИ бүлеге хезмәткәрләре, шулай ук машина йөртүчеләр беренче ярдәм күрсәтүенә билгеле бер күнекмәләренә ия булырга тиеш. Беренче медицина ярдәме күрсәтү буенча укуларны Тукай районы үзәк хастаханәсе үткәрә, укыту программасы 16 сәгатькә исәпләнгән.

Югарыда әйтелгәннәренә исәпкә алып, проектта балаларны һәм яшүсмерләренә транспорт культурасына өйрәтүнең һәм тәрбияләүнең юлларда һәм урамнарда үз-үзләрен дәрәжә тоту күнекмәләрен һәм белемнәрен актив, ижади яктан үзләштерүне тәмин итә торган яна, нәтижеләрәк формаларын һәм ысулларын кертү каралган.

Белгечләр бәяләвенчә, әлеге проект чараларын гамәлгә кертү аварияләренә гомуми дәрәжәсен киметергә һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар санын 15-20 процентка киметергә мөмкинлек бирәчәк.

3 проект. Юл хәрәкәтен оештыруны һәм шартларын камилләштерү

Әлеге проектның төп максаты булып Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында юл хәрәкәте оештыруның тагын да нәтижеләрәк схемаларын, методларын һәм чараларын эшләү һәм куллану, юл хәрәкәте шартларын камилләштерү юлы белән юл-транспорт һәлакәтләре килеп чыгу куркынычын киметү тора. Куелган максатка ирешү чарасы булып юллардагы куркыныч участокларны һәм куркыныч хәрәкәт шартларын бетерү һәм кисәтү буенча чаралар комплексын тормышка ашыру тора.

«Татавтодор» АҖнең Түбән Кама филиалы 376,39 км территорияль автомобиль юлына хезмәт күрсәтә. Районның гамәлдәге автомобиль юллары чөлтәре нигездә формалашкан. Әмма күп кенә параметрлар буенча ул автомобиль хәрәкәтенең барлык үсә баручы таләпләренә туры килми, шуңа күрә транспорт чыгымнарын бөтен яклап киметү бурычы белән беррәттән, районда гамәлдәге автомобиль юллары чөлтәрен камилләштерү эше дә дәвам ителергә тиеш, ул теләсә нинди хужалык элементләрен гамәлгә ашырганда уңайлыкның һәм рентабельлекнең гарантияләнгән дәрәжәсен тәмин итәчәк.

Анализ мәгълүматлары буенча 876,62 км жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары (поселок эчендәге) күчеш тибындагы өслеккә ия. Бу юллар ныклык күрсәткечләре һәм автомобиль транспорты хәрәкәте куркынычсызлыгы буенча төзелеш нормаларының һәм кагыйдәләренә заманча таләпләренә конструктив туры килми.

Шулай итеп, районда күчмә типтагы юллар саны шактый. Барлык торак пунктлар һәм авыл хужалыгы предприятиеләре дә каты өслеккә юллар белән тәмин ителмәгән. Шуңа күрә программа чаралары юл шартларын гомуми яхшыртуга һәм юл-транспорт һәлакәтләре концентрациясе участокларын бетерүгә ярдәм итә.

Гамәлдәге юлларны гомуми яхшырту аларга шундый форма бирүгә һәм юл хәрәкәте кагыйдәләре таләпләренә туры килә торган хәрәкәтне жайга салуны тәмин итүгә юнәлдерелгән.

Юл-транспорт һәлакәтләренә, шул исәптән аеруча авыр нәтижеләрнең сәбәпләр структурасында машина йөртүчеләрнең аруы мөһим факторларның берсе буларак, машина йөртүчеләрнең хезмәт һәм ял режимнарын үтәүгә контрольне камилләштерүне таләп итә. Нәтижәле контрольне гамәлгә ашыру транспорт чараларын хәрәкәт параметрларын теркәү жайланмалары белән техник жиһазландырганда мөмкин булчак.

Белгечләр бәяләвенчә, әлеге проект чараларын гамәлгә кертү аварияләренә гомуми дәрәжәсен киметергә һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар санын 15-20 процентка киметергә мөмкинлек бирәчәк.

4 проект. Юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә контроль-күзәтчелек эшчәнлеген камилләштерү

Юл-транспорт һәләкәтләрен кисәтү буенча нәтижәле чараларның берсе булып контроль-күзәтчелек эшчәнлеген активлаштыру тора. Контроль-күзәтчелек эшчәнлегә түбәндәгеләрне үз эченә ала: юл хәрәкәтендә катнашучыларның эшчәнлеген (юл хәрәкәте кагыйдәләре таләпләрен үтәү) контрольдә тоту; тиер юл аркылы чыгу урыннарын һәм юлларны, ясалма корылмаларны карап тотуны һәм линиягә чыгуы транспортның төзеклеген контрольдә тоту.

Контроль-күзәтчелек эшчәнлегенә мөһимлеген исәпкә алып, чаралар планына әлеге проект кертелде. Әлеге проектын төп чаралары контроль-күзәтчелек органнарының үзара хезмәттәшлегә системасын камилләштерү, тиз йөрешле хәрәкәт режимына, куркыныч юл участокларының транспорт-эксплуатация торышына, авыр транспорт чаралары хәрәкәтенә контроль өчен техник чаралар һәм жиһазлар кертү, Дәүләт техник каравын үткәргәндә техник диагностика чараларын гамәлгә кертү буенча эшләрне башкаруны күз алдында тота.

Проектның төп максаты булып хокукий, оештыру, мәгълүмати һәм техник тәмин итүне камилләштерү юлы белән, контроль-күзәтчелек эшчәнлегенә нәтижеләлеге арттыру хисабына аварияләрне киметү тора.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- юл хәрәкәте иминлегә өлкәсендә ведомствоара компетенциягә ия контроль-күзәтчелек органнарының нәтижәле хезмәттәшлегә системасын булдыру.

Юл-транспорт һәләкәтләре концентрациясе участокларын бетерүгә һәм юл шартларын яхшыртуга юнәлдерелгән программаның беренче этабы чаралары шулай ук юл-транспорт һәләкәтләре концентрациясе участокларында һәм башка потенциал куркыныч участокларда юл эшләрен башкарганда алга таба да үсеш алды, автомобиль юлларында куркынычсыз транспорт развязкасын урнаштыру каралган. Юл-транспорт һәләкәтләрен ачыклауның һәм зыян күрүчеләргә беренче ярдәм күрсәтүнең мәгълүмати системасын алга таба үстерү, шулай ук госпитальгә кадәрге этапта медицина ярдәме күрсәтү системасын үстерү күздә тотыла;

- гамәлдәге законнарға, башка норматив хокукий актларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү, юл хәрәкәтен оештыру өлкәсендә кагыйдәләр, стандартлар, техник нормалар һәм башка норматив документлар эшләү, машина йөртүчеләргә транспорт чаралары белән идарә итү хокукы алу һәм уку; пассажирлар йөрткәндә һәм йөк ташыганда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, транспорт һәм юл хужалыгы объектларын, продукциясен һәм хезмәтләрен мәжбүри сертификацияләү; юл хәрәкәте иминлеген тәмин итүгә бәйлә эшчәнлекне лицензияләү;

- юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуны теркәү оператив-техник чараларны, машина йөртүчеләрне эзерләү һәм аларның торышын, транспорт чараларын эксплуатацияләү, юллар төзү һәм эксплуатацияләүне диагностикалау приборларын һәм чараларын эшләү һәм кертү.

Юлларның һәм юл корылмаларының сакланышын тәмин итү өчен куркыныч, зур габаритлы һәм авыр йөкләр ташуны контрольдә тоту буенча нәтижәле чаралар системасын эшләргә һәм юл чөлтәрен үлчәү контроле пунктлары белән тәмин итәргә кирәк.

Бу өлкәдә тизйөрешле хәрәкәт режимнарына, машина йөртүчеләрнең һәм пассажирларның куркынычсызлык каешларын һәм мотошлемнары куллануга контрольне көчәйтү, исерек яисә наркотиктан исергән хәлдә машина йөртүчеләрне ачыклау буенча бурычлар өстенлекле булып тора. Транспорт чараларының техник торышын тикшерү өчен станцияләрне контроль-диагностика жайланмалары белән тәмин итү планлаштырыла.

Тулаем алганда, контроль-күзәтчелек органнарының юл хәрәкәте буенча эшен камилләштерү түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- хәрәкәт куркынычсызлыгы өлкәсендә контроль һәм күзәтчелек системасын камилләштерү буенча норматив-хокукий һәм оештыру документларын эшләү һәм раслау;

- ЮХИДИ бердәм мәгълүмати-эзләү системасын кертү;

- автотранспорт чаралары хәрәкәтен мониторинглау һәм анализлау системасын оештыру, транспорт хәрәкәте тыгыз участокларны, концентрация урыннарын ачыклау;

- кышкы чорда юлларны карап тотуны оештыруны, контрольдә тотуны һәм техник тәмин итүне камилләштерү;

- дәүләт техник карау станцияләре контролерларын эзерләү һәм яңадан эзерләү программасын эшләү һәм тормышка ашыру;

- социаль мәсьәләләрне хәл итү (ЮХИДИ хезмәткәрләре өчен торак төзү һәм сатып алу, ЮХИДИ ветераннарына матди ярдәм күрсәтү һ.б.)

Хезмәткәрләрнең контроль-күзәтчелек эшчәнлегенә нәтижелелеге аларның техник тәмин ителешенә дәрәжәсенә бәйле.

Шуңа бәйле рәвештә проектта контроль-күзәтчелек эшчәнлегенә матди-техник базасын камилләштерү буенча чаралар планлаштырылган:

- диагностика жиһазлары сатып алу;
- районның ЮХИДИ бүлекчәләрен махсус техника белән тәмин итү һ.б.

Белгечләр баяләвенчә, әлеге проект чараларын гамәлгә кертү аварияләрен гомуми дәрәжәсен киметергә һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар санын 10-20 процентка киметергә мөмкинлек бирәчәк.

5 проект. Фәнни-тикшеренү һәм тәҗрибә-конструкторлык эшләре

Программа чараларын тормышка ашыруның югары нәтижелелегенә ирешү һәм юл-транспорт һәлакәтләрен киметү буенча эш сыйфатын арттыру өчен, юл хәрәкәте иминлегенә район системасының бөтен эшчәнлегенә юл хәрәкәтен оештыру турында ин заманча белемнәргә һәм юл-транспорт һәлакәтләрен киметү эшен камилләштерү, юл чөлтәрен формалаштыру, транспорт хәрәкәте иминлегенә һәм башка белем өлкәләре арасында үзара бәйләнешкә нигезләнүгә тиеш.

Шуңа бәйле рәвештә программага әлеге проект кертелгән, аның максаты - әлеге программа чараларын гамәлгә ашыру механизмнарына методик ярдәм күрсәтү. Юл хәрәкәте иминлегенә буенча фәнни тикшеренүләр гамәли булып тора. Алар юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмауда яки аларның санын киметүдә нәтиҗәле булырга мөмкин, дип санала. Әгәр дә юл-транспорт һәлакәтләре мөһим социаль-иқтисади проблема дип танылмаса, фәнни тикшеренүләргә аклау кыенрак булып иде.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, фәнни тикшеренүләргә беренче максаты юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмау түгел, ә белем алу. Әмма бу белемнәр юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмауда әһәмиятле булырга мөмкин. Ничек кенә булмасын, шуны ышанып әйтәргә була: фәнни тикшеренүләргә сыйфаты югарырак булган саен, аның карарлар кабул итүгә йогынтысы зуррак.

Бу өлкәдә фәнни-тикшеренү эшләренә нигезе булып, мәсәлән, түбәндәгеләр тора:

- аеруча авыр нәтиҗәләргә китергән юл-транспорт һәлакәтләрен сәбәпләрен комплекслы тикшерү;
- юл-транспорт һәлакәтләрен торышы һәм проблемалары мониторингы;
- иқтисади фикер мониторингы;
- юл-транспорт һәлакәтләргә күрсәткечләрен дәүләт исәбенә алу системасын камилләштерү буенча методик рекомендацияләр эшләү;
- юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозучы машина йөртүчеләргә яңадан әзерләү буенча уку-программа документациясен эшләү;
- авто/транспорт чараларын йөртүчеләргә әзерләүче укучыларның квалификациясен күтәрү буенча уку-укуту планнарын һәм программаларын эшләү;
- автотранспорт чараларын йөртүчеләргә әзерләүгә инновацион технологияләргә эшләү;
- хәзерге вакытта психологик аспектларны исәпкә алмыйча, жәмгыять эшчәнлегенә бер генә өлкәсәндә дә нәтиҗәләргә ирешеп булмый.

Юл хәрәкәте өлкәсә дә искәрмә булып тормый, аның уңышы күп очракта кешегә, аның осталыгына, күнекмәләренә, психика үзгәрешләренә һәм халәтенә бәйле. Барлык юл-транспорт һәлакәтләрен 3/4 транспорт чараларын йөртүчеләр гаебә белән, аларның табигый яки хезмәт эшчәнлегенә барышында алынган психофизиологик сыйфатларына, ағымдагы психик яки физик халәте бозылуга, психик эшчәнлек процессында тоткарлыкларга бәйле хаталары нәтиҗәсендә килеп чыга.

Транспортта аварияне киметүгә юнәлдерелгән ин нәтиҗәле чараларның берсе – йөртүчә һөнәренә кандидатларны да, аларның эш үзгәрешләрен билгеләгәндә (такси, автобуслар, йөк транспорты, куркыныч яки аеруча кыйммәтле йөк ташу, еракка ташу һ.б.) машина йөртүчеләргә дә психофизиологик сайлап алу. Галимнәр тарафыннан машина йөртүчә өчен һөнәри яктан мөһим булган сыйфатлар ачылган, аларга шөгыльләнәп ирешеп булмый, компенсацияләнми һәм аларның булмавы машина йөртүчә булу мөмкинлеген шик астына куя. Алдыңгы автомобиль

илләренең транспорт психологлары бәяләвенчә, психофизиологик сайлап алуны кертү юл-транспорт һәлакәтләре санын 20%ка киметергә мөмкин.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, гамәлдәге кадрлар агентлыклары инде хәзер үк персоналны, шул исәптән машина йөртүчеләрне сайлау буенча хезмәт тәкъдим итә. Шул ук вакытта алар психологик портрет төзү белән генә чикләнәләр, бу машина йөртүчеләр өчен житәрлек түгел, чөнки безне, барыннан да элек, аның командада нинди булуы түгел, ә юл-транспорт һәлакәтенә элэгү ешлыгы кызыксындыра.

Эшкә урнашканда психодиагностика кертү шулай ук уңай фактор булып тора, ул машина йөртүчеләрнең җаваплылыгын һәм дисциплинасын арттыра, кадрлар агымын киметә, бу юл-транспорт һәлакәтләрендә чагылыш тапмый калмый.

3. ПРОГРАММАНЫ ФИНАНСЛАУ

Программаны финанслауның гомуми күләме 16 650,00 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

- жирле бюджет һәм авыл жирлекләре бюджеты хисабына - 16 650,00 мең сум.

Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслар белән идарә итүче булып Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы тора; муниципаль бюджетлардан - Татарстан Республикасы районнары һәм шәһәрләре башлыклары; юл хәрәкәте иминлеге фондыннан - Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгының ЮХИДИ идарәсе. Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы фараз күрсәткечләреннән тыш алынган керемнәрне юл хәрәкәте иминлеге буенча программа чараларын финанслауга жибәрә. Татарстан Республикасы Икътисад һәм сәнәгать министрлыгына, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына ел саен тиешле елга бюджет формалаштырганда, бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып, финанслау күләмен ачыкларга кирәк.

Дәүләт заказчылары - Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы; Татарстан Республикасы районнары һәм шәһәрләре администрацияләре; Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгының ЮХИДИ идарәсе бүлеп бирелгән акчаларны үзләштерү буенча финанс сәясәтен гомуми координацияләүне гамәлгә ашыралар.

ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ МЕХАНИЗМНАРЫ. АНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ БАРЫШЫН КОНТРОЛЬДӘ ТОТУНЫ ҺӘМ ИДАРӘ ИТҮНЕ ОЕШТЫРУ

Өлеге программа, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү чаралары турында» 2014 елның 6 декабрендәге ПУ-1115 номерлы Указын үтәү йөзеннән, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 16 октябрендәге 764 номерлы карары белән расланган «2014-2020 елларга Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» республика ярдәмче программасының дәвамы булып тора һәм Россия Федерациясә Граждан кодексы, «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру турында» 2005 елның 21 июлендәге 94-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Программаны тормышка ашыру белән идарә итү формалары һәм методлары дәүләт заказчылары - Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы (Татарстан Республикасы бюджеты), республика районнары һәм шәһәрләре администрацияләре (жирле бюджетлар), Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгының ЮХИДИ идарәсе (Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгы ЮХИДИ идарәсенә Юл хәрәкәте иминлеге фонды) тарафыннан билгеләнә. Дәүләт заказчыларына фараз күрсәткечләреннән тыш алынган керемнәрне Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеге буенча программа чараларын финанслауга юллау рөхсәт ителә.

Программаны гамәлгә ашыру эшләрен оештыру өчен, программа чараларын үтәүне оештыруга җаваплы һәм дәүләт заказчысы житәкләгән министрлыктар һәм ведомстволар вәкилләреннән торган ведомствоара координация советы төзелә.

Программа чараларын гамәлдәге законнар нигезендә дәүләт контрактлары нигезендә тормышка ашыру күздә тотыла. Программа буенча төзелә торган барлык объектлар да программа объектлары дәүләт реестрында теркәлә һәм исәпкә алына. Объектларны төзү процессы һәм дәүләт

контрактлары буенча бюджет акчаларын тоту тәртибе дәүләт заказчылары тарафыннан контрактка кул куйганнан соң һәм эшләрне тулысынча тәмамлауга кадәр контрольдә тотыла.

Программаны финанслау тәртибе һәм аны үтәүгә чыгымнарны, шулай ук бүлөп бирелгән акчалардан файдалану турындагы хисапны исәпкә алу Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив документлары белән билгеләнә. Программаның үтәлешен дәүләт заказчылары контрольдә тотат.

Дәүләт заказчылары билгеләнгән тәртиптә статистик күзәтүнең гамәлдәге формалары буенча хисап бирәләр.

Программа чараларының үтәлешенә гомуми контрольне Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы һәм Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгының ЮХИДИ идарәсе гамәлгә ашыра. Агымдагы контрольне Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы каршындагы ведомствоара координацияләү советы гамәлгә ашыра.

Дәүләт заказчылары ел саен 1 февральгә кадәр юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча республика комиссиясенә программаның үтәлеше һәм финанс чараларын куллануның нәтижелелеге турында докладлар тапшыралар.

ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ ХУЖАЛАРЫНЫҢ ГРАЖДАНЛЫК ЖАВАПЛЫЛЫГЫН ИМИНИЯТЛӘШТЕРҮ

Зыян күрүчеләр транспорт чараларыннан файдаланганда, аларның тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә китерелгән зыянны каплау хокукларын яклау максатында, күрсәтелгән федераль закон белән транспорт чаралары хужаларының гражданлык жаваплылыгын мәжбүри иминиятләштерүнең (алга таба – мәжбүри иминиятләштерү) хокукый, икътисадый һәм оештыру нигезләре билгеләнә.

Мәжбүри иминиятләштерүнең төп принциплары булып тора:

- күрсәтелгән федераль законда билгеләнгән чикләрдә зыян күрүчеләрнең тормышына, сәламәтлегенә яисә мөлкәтенә китерелгән зыянны каплау гарантиясе;

- транспорт чаралары хужаларының гражданлык жаваплылыгын иминиятләштерүнең гомуми һәм мәжбүри булуы;

- Россия Федерациясе территориясендә күрсәтелгән Федераль закон белән билгеләнгән гражданлык жаваплылыгын иминиятләштерү бурычын үтәмәгән транспорт чараларын кулланмау, транспорт чаралары хужаларының юл хәрәкәте иминлеген арттыруда икътисадый кызыксынуы.

Транспорт чаралары хужалары элгә Федераль законда билгеләнгән шартларда, тәртиптә һәм аның нигезендә иминиятләүчеләр сыйфатында транспорт чараларыннан файдаланганда башка затларның тормышына, сәламәтлегенә яки мөлкәтенә зыян килү нәтижәсендә килеп чыгарга мөмкин булган гражданлык жаваплылыгын үз хисабына иминиятләштерергә тиеш.

Мәжбүри иминият килешүе төзелә торган шартлар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан чыгарыла торган мәжбүри иминиятләштерү кагыйдәләрендә булган мәжбүри иминият шартнамәсенең типлаштырылган шартларына туры килергә тиеш.

Транспорт чарасы хужасының Россия Федерациясе территориясендә транспорт чарасыннан файдаланганда зыян күрүчеләрнең тормышына, сәламәтлегенә яисә мөлкәтенә зыян килү аркасында барлыкка килгән йөкләмәләр буенча гражданлык жаваплылыгы куркынычы белән бәйле мөлкәт мәнфәгатьләре мәжбүри иминият объекты булып тора.

Транспорт чаралары хужалары тарафыннан мәжбүри иминиятләштерү мәжбүри иминият шартнамәләре төзү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Мәжбүри иминият шартнамәләрендә транспорт чаралары хужаларының гражданлык жаваплылыгы иминиятләштерелгән транспорт чаралары күрсәтелә.

Мәжбүри иминият килешүе буенча транспорт чарасы хужасының, шулай ук транспорт чарасын законлы нигездә файдаланучы башка кешенең граждан жаваплылыгы иминиятләнә.

Мәжбүри иминият шартнамәсе төзегәндә, иминиятче иминиятләүчегә иминият полисы һәм дәүләт үрнәгендәге махсус билгә тапшыра. Мәжбүри иминиятне гамәлгә ашыруны раслаучы документ булып иминият полисы тора.

Зыян күрүчеләр таләбе буенча компенсация түләүләре гамәлгә кую документлары нигезендә һәм 2002 елның 25 апрелендәге 40-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә эшләрче иминиятчеләрнең һөнәри берләшмәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Зыян күрүчеләр һәм иминиятчеләрнең һөнәри берләшмәсе арасындагы компенсация түләүләре унаеннан мөнәсәбәтләрдә аналогия буенча мәжбүри иминият шартнамәсе буенча файда алучы белән иминиятләштерүче арасындагы мөнәсәбәтләр өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән кагыйдәләр кулланыла. Тиешле нигезләмәләр Федераль законда башкасы каралмаганга һәм мондый мөнәсәбәтләрнең асылынан башкасы килеп чыкмаганга кулланыла. Шулай ук вакытта күрсәтелгән компенсация түләүләре иминиятче һәм (яки) зыян өчен җаваплы зат тарафыннан китерелгән зыянны өләшчә каплауга тигез суммага кими.

Транспорт чаралары хужаларының иминиятләштерү буенча күрсәтелгән федераль закон белән билгеләнгән бурычларын үтәүне контрольдә тоту милиция тарафыннан транспорт чараларын теркәү, Дәүләт техник күзәтүен оештырганда һәм юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тоту өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда, шулай ук юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә норматив хокукый актларны теркәгәндә башкарыла. Транспорт чарасын йөртүченең үзе белән мәжбүри иминият полисы булырга һәм аны тикшерү өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә вәкаләтле милиция хезмәткәрләренә тапшырырга тиеш.

Россия Федерациясе территориясендә әлеге Федераль закон белән билгеләнгән гражданлык җаваплылыгын иминиятләү буенча йөкләмәне үтәмәгән транспорт чараларын файдалану тыела. Күрсәтелгән транспорт чараларына карата дәүләт техник каравы һәм теркәве үткәрелми.

ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ ҺӘМ СОЦИАЛЬ-ИКТІСАДЫЙ НӘТИЖӘЛӘРЕ

Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы юлларында аварияләр һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны 15-20%ка кимү (15 тән 20гә кадәр кешенең гомерен саклап калу), юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү белән идарә итү системасын, юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшләр буенча дәүләт сәясәтен камилләштерү, транспорт чараларының конструктив һәм эксплуатацион куркынычсызлыгын арттыру, ТР Тукай муниципаль районында юл хәрәкәтен оештыруны камилләштерү, юл челтәрендә имин хәрәкәт шартларын тәмин итү, юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә контроль-күзәтчелек эшчәнлеген камилләштерү, юл хәрәкәтендә катнашучылар өчен оператив радиоәлемтә булдыру һәм госпитальгә кадәрге этапта юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү сыйфатын күтәрү көтелә.

Күпчелек очракта алынган нәтижәләргә нинди дә булса дәрәҗә теоретик нигез бирү дә шулай ук авыр. Бигрәк тә оештыру чараларының юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тотышы моделенә йогынтысы аз өйрәнелгән. Һәм моның үрнәге булып жәяүлеләр юллары тора. Бу чара нәтижәсендә юл-транспорт һәлакәтләре санындагы нинди дә булса үзгәрешне исбатлау авыр. Хәтта жәяүлеләр юлы саны артса да, бу жәяүлеләрнең барысы да алардан файдаланачак, ә автомобильчеләр тизлекне алар янында киметәчәк дигән сүз түгел. Мондый чаралар буенча, бәлки, юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тотышы модельләренең башка үзгәрешләре буенча булган материалларда бушлыklar бар. Шуна күрә китерелгән аңлатмалар шактый дәрәҗә булырга мөмкин, әмма алар мөмкин булган, ләкин документлаштырылмаган аңлатмалар турында гипотезлар гына.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1998 елның 4 декабрендәге 1441 номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе автомобиль юлларының озынлыгы, техник торышы буенча юл хәрәкәте иминлеген күрсәткечләрен дәүләт исәбенә алу кагыйдәләре нигезендә юл-транспорт һәлакәтләре торышын бәяләүнең түбәндәге индикаторларын дәүләт исәбенә алу гамәлгә ашырыла:

- хәрәкәт составы туктап торы өчен мәйданчыklar, шулай икән туклану, сәүдә, ашыгыч медицина ярдәме һәм читтә урнашкан автотранспорт тукталышларының башка урыннарында ял итү һәм кыска вакытлы тукталыш өчен мәйданчыklar саны;

- тротуарлар һәм каты өслекке жәяүлеләр юллары озынлыгы;

- автобус тукталышлары саны;

- бер дәрәҗәдә тоташу һәм киселеш урыннары саны (гади жиһазландырылмаган тоташулар һәм киселешләр, өләшчә каналларга бүленгән тоташулар һәм икенче дәрәҗә юлда юнәлдерелгән

утраулар белән киселешләр, тулысынча каналларга бүленгән киселешләр һәм ике юлда да юнәлдерелгән утраулар белән тоташулар, божралы киселешләр);

- төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре таләпләренә туры китереп урнаштырылган каты өслекле (капиталь, жиңеләйтелгән һәм күчеш) төп юлга чыгу һәм керү урыннары саны;

- барлык типтагы күчмә-тизлек полосалары, шул исәптән чөйсыман, параллель, бүленү полосасы белән параллель, параллель булмаган яки кәкрә сызыклы полосалар саны;

- кытыршы өслекле юл катламнарының озынлыгы (макро- һәм микрокытыршылыкны тәмин итүче сайланган гранулометрик состав белән юл катламының беренче өслеген эшкәртү);

- ныгытылган юл читләре (сул һәм уң як), шул исәптән асфальтобетон, цемент-бетон, таш материаллар белән, үләннәр чәчеп ныгытылган юл читләренең озынлыгы;

- барьер һәм парапет тибындагы коймалар озынлыгы (төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре нигезендә беренче төркем коймалары);

- сигнал баганалары саны;

- ясалма корылмаларда һәм бордюр ташларында отбойлы брусның югары тәгәрмәче озынлыгы;

- горизонталь (юл өслегенә төшерелә торган линияләр, язулар, уklar һәм башка билгеләмәләр) һәм вертикаль (күперләр, юлүткәргечләр, парапетлар, киртәләр, бордюрлар һәм башка юл корылмалары һәм юл элементларына төшерелә торган линияләр һәм билгеләмәләр) булу;

- расланган дислокация нигезендә юл билгеләре һәм күрсәткечләре саны;

- стационар яктырту жайланмалары саны;

- төрле дәрәжәләрдә жәяүлеләр кичүе саны;

- тиер юллар һәм хисап бирүче оешма балансында булган автомобиль юллары кисешкән урыннарда төрле дәрәжәдә транспорт развязкалары саны;

- машина йөртүчеләрне эзерләү сыйфаты һәм башка юл хәрәкәтендә катнашучыларның юлларда үз-үзләрен тотышы культурасы;

- отвод полосасында һәм юл бие полосасында сервис объектлары саны (автозаправка станцияләре, мотельләр, кемпинглар, техник хезмәт күрсәтү станцияләре, башка сервис объектлары);

- Россия Федерациясе автомобиль юлларында юл-транспорт һәләкәтләрен исәпкә алу һәм анализлау кагыйдәләре нигезендә ачыкланган юл-транспорт һәләкәтләре концентрациясе участкалары саны;

- юл-транспорт һәләкәтләре концентрациясе участкаларын бетерү өчен юл эшләре башкарылган участкалар саны;

- юридик һәм физик затларныкы булган трамвай һәм троллейбуслар саны;

- юлларның сыйфаты һәм аларның кулланучылар шартларына туры килүе.

Юл-транспорт һәләкәтләренең гомумиләштерелгән индикатив күрсәткечләре сыйфатында кабул ителә:

- 1 кв.м. майданда гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы, километрларда;

- асфальт-бетон өслекле юлларның гомуми файдаланудагы юлларның гомуми озынлыгына нисбәте, %ларда;

- асфальт-бетон өслекле юллар белән гомуми файдаланудагы юллар челтәренә кадәр элементсе булмаган торак пунктларның чагыштырма зурлыгы, процентларда;

- авыл хужалыгы предприятиеләренең үзәк утарлары;

- калган торак пунктлар.

Әлеге программаны тормышка ашыру нәтижәсендә көтелә:

- районда юллардагы аварияләрне киметү һәм ел саен юл-транспорт һәләкәтләренен индикатив күрсәткечләрен киметү, бу, һичшиксез, юл-транспорт һәләкәтләренең гомуми саны картинасында чагылыш табачак;

- юл-транспорт һәләкәтләре нәтижәсендә жәрәхәт алуучылар һәм һәләк булучылар саны, нәтижәләрен авырлыгы;

- юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә дәүләт идарәсе системасын һәм юл хәрәкәтендә катнашучылар белән эшләүдә дәүләт сәясәтен камилләштерү;

- транспорт чараларының конструктив һәм эксплуатацион иминлеген арттыру;

- шәһәрдә юл хәрәкәтен оештыруны камилләштерү;
- юлларда имин хәрәкәт шартларын тәмин итү;
- юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә контроль-күзәтчелек эшчәнлеген камилләштерү;
- хәрәкәттә катнашучылар өчен оператив радиоэлемтә системасын булдыру һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә госпитальгә кадәрге этапта ярдәм күрсәтү сыйфатын күтәрү.

Башка чыганаclar: банкларның максатчан кредитлары, программаны тормышка ашыруда катнашучыларның взнослары, фондлар һәм ижтимагый оешмалар акчалары, эшмәкәрлек структуралары чаралары, иганәче чаралары һ.б.

2026-2028 елларга юл хәрәкәте иминлеген арттыру программасы

№	Объектларның исеме	Егәрлек	Финанслау чыганаclarы			Искәрмә
			Жирле бюджет, мең сумда			
			2026	2027	2028	
1	Поселок эчендәге юлларны төзү, ремонтлау һәм реконструкцияләү	км	2650,0	2870,0	3070,0	
2.	«Ясалма тигезсезлек» урнаштыру	берәмлек	860,0	1040,0	840,0	
3.	Юлларның машиналар йөрү өлешендә разметка	км	1240,0	940,0	940,0	
4.	Авыл жирлегендә юл билгеләре кую	берәмлек	730,0	700,0	700,0	
5.	Юл бue сервисы объектлары булган участокларда юлларны яктырту		100,0	0	0	
	Барысы:		5 550,0	5 550,0	5 550,0	
	Барлығы:		16 650 ,00			